

SİNDİRİM SİSTEMİ

Tıbbi Terminoloji

Sindirim Nedir ?

- Büyük moleküllü **besin** maddelerinin, sindirim sistemi organlarında parçalanarak, kana geçebilecek hale gelmesine sindirim denir.
- Besinlerin vücuda alınmasından, sindirilmesine, yararlı olan besinlerin alınıp, atık maddelerin vücuttan atılmasına kadar olan bir süreçtir.
- Sindirim çiğneme ile başlar.
- Bunun yanı sıra sindirime yardımcı olan organlar ise, karaciğer ve pankreastır. Karaciğerde salgılanan **safra** ve pankreasta salgılanan **özsuyu** sindirimin gerçekleşmesini sağlar.

Sindirim faaliyetleri iki çeşittir:

1. Mekanik sindirim

2. Kimyasal sindirim

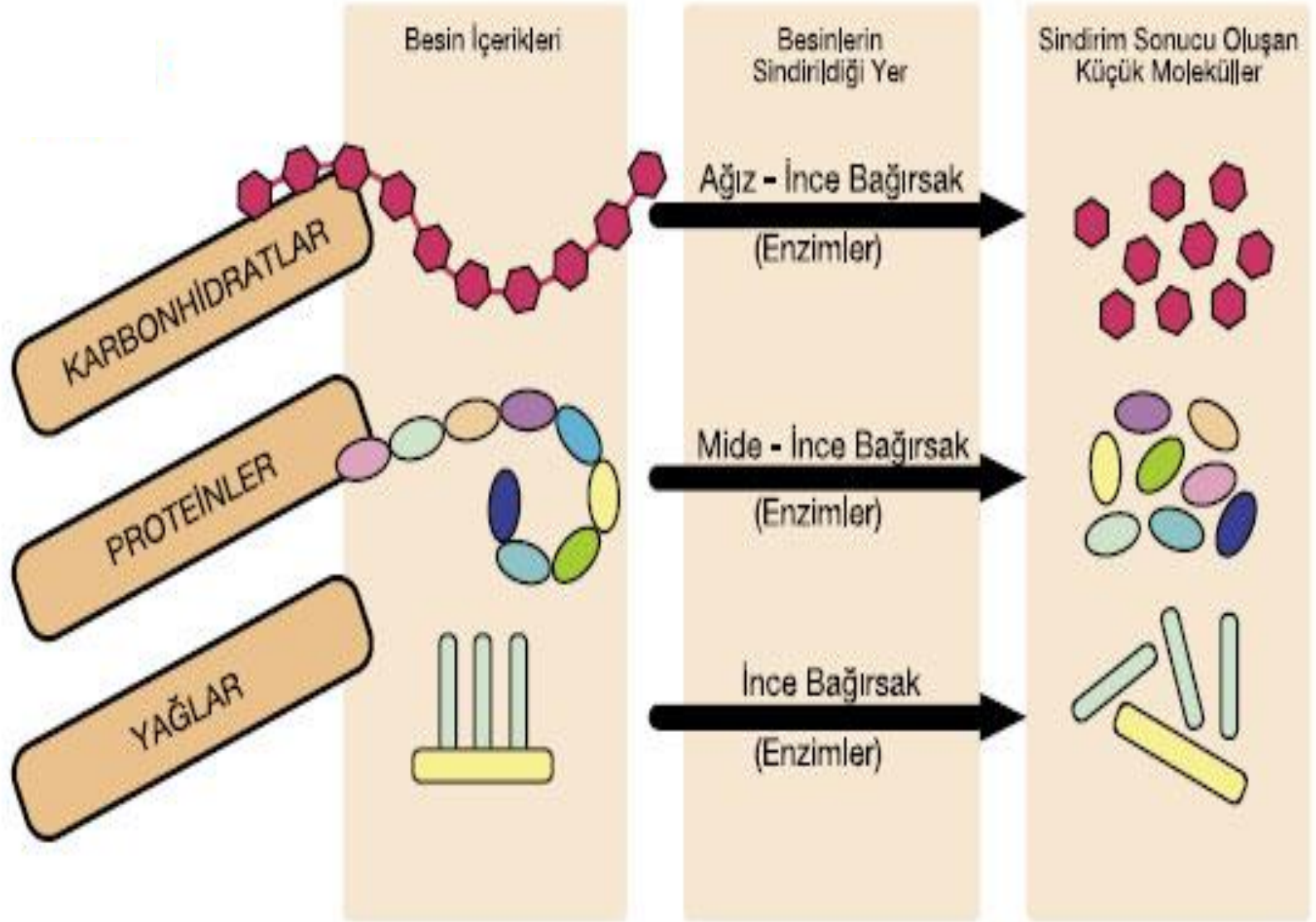
İKİ TÜRLÜ SİNDİRİM

- 1) Mekanik Sindirim:** Besinlerin sindirim enzimleri kullanılmadan, yalnızca fiziksel olarak – dil, diş, mide, bağırsak hareketleri sayesinde- parçalanıp, küçük parçacıklar haline getirilmesidir. Yani besinlerin kesilmesi, parçalanması, mide ve bağırsaklarda salgılanan sular sayesinde boza kıvamına getirilmesidir.
- 2) Kimyasal Sindirim:** Parçalanmış ve sulandırılmış besinlerin enzimler yardımıyla (tükürük, mide ve bağırsak öz suları, pankreas ve karaciğer salgılarıyla) kimyasal değişime uğrayıp, yapı taşlarına parçalanmasına denir. Kimyasal sindirimde mutlaka enzim ve su kullanılır.

Besin Öğelerinin Dönüşümü

- ❖ Proteinler -----> amino asitlere
- ❖ Karbonhidratlar -----> glikoza
- ❖ Yağlar -----> yağ asidi ve gliserole
dönüştürülür.

Su, mineraller ve vitaminler sindirime uğramazlar.

Sindirim organı Besin	Ağız	Mide	İnce bağırsak
Karbonhidratlar	Tükürükte bulunan enzimle daha küçük parçalara ve maltoza parçalanır.	Sindirime uğramaz	Pankreas ve bağırsak enzimleriyle monosakkaritlere parçalanır.
Proteinler	Sindirime uğramaz	Mide enzimleriyle peptidlere parçalanır.	Pankreas ve bağırsak enzimleriyle amino asitlere parçalanır.
Yağlar	Sindirime uğramaz	Sindirime uğramaz	Pankreas enzimiyle yağ asiti ve gliserole parçalanır.

Sindirilen Besinlerin Kana Geçmesi

Besin maddelerinin sindirimi tamamlandıktan sonra dolaşım sistemine aktarılmasına emilim denir. İki yolla olur:

- 1- Kılcal Kan Damarlarıyla:** Glikoz (şeker) , amino asit, mineraller, suda çözünen vitaminler (B ve C) ve su, villuslar tarafından emilerek, kılcal kan damarlarına geçer. Ve kan damarları aracılığıyla önce karaciğere taşınır. Karaciğerde zehirlerinden arındırılır. Protein – şeker oranı ayarlanır. Kandaki şeker dengesi sağlanır. Buradan kalbin sağ kulakçığına taşınır.
- 2- Lenf Yoluyla:** Yağ asidi, gliserol ve yağda çözünen vitaminler (A,D,E,K), villuslardaki lenf damarlarıyla emilir. Lenf sistemine karışır. Bu yolla kalbin sağ kulakçığına taşınır.

Besinlerin sindirime uğradığı organlar şunlardır;

Karbonhidratlar..... Ağız,İnce bağırsak

Protein.....Mide,İnce bağırsak

Yağlar.....İnce bağırsak

Kalın bağırsakta sindirim gerçekleşmez.

Sindirim Sistemi

Besinleri hücrelerimiz tarafından kullanılabilen kadar küçük parçalara bölerek kana geçişini sağlar.

Sindirim Çeşitleri

- Mekanik
- Kimyasal

Sindirime Yardımcı Organlar

- Karaciğer
- Pankreas

Enzim

Organları

- Ağız
- Yutak
- Yemek borusu
- Mide
- İnce bağırsak
- Kalın bağırsak
- Anüs

Sağlığı

Hastalıkları

- Gastrit
- Reflü
- Bağırsak şikayetleri

Endoskopi teknolojiye örnektir.

- Doğru beslenmek
- Alkolden ve sigaradan uzak durmak

Sindirim Sistemindeki Organlar

```
graph TD; A[Sindirim Sistemindeki Organlar] --> B[Alt Sindirim Sistemi]; A --> C[Üst Sindirim Sistemi]; B --> D[İnce ve Kalın Bağırsak, Anüs]; C --> E[Ağız, Yutak, Yemek Borusu, Mide];
```

Alt Sindirim Sistemi

İnce ve Kalın Bağırsak, Anüs

Üst Sindirim Sistemi

Ağız, Yutak, Yemek Borusu,
Mide

Ağız
Damak
Küçük dil
Dil
Dişlerinin

Tükürük Bezleri
Dil altı (Sublingual)
Çene altı (Submandibuler)
Kulak altı (Parotid)

Yutak
Yemek borusu

Karaciğer
Safra kesesi
Ana safra kanalı

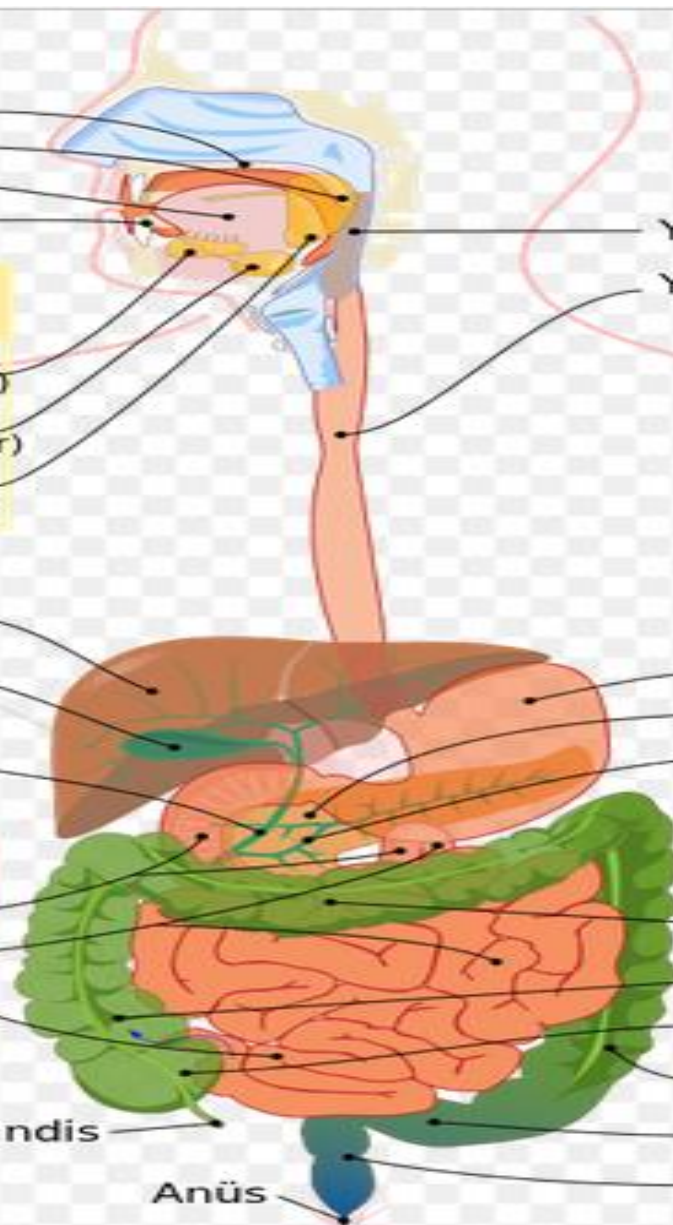
Mide
Pankreas
Wirsung kanalı

İnce bağırsak
Duodenum
Jejunum
İleum

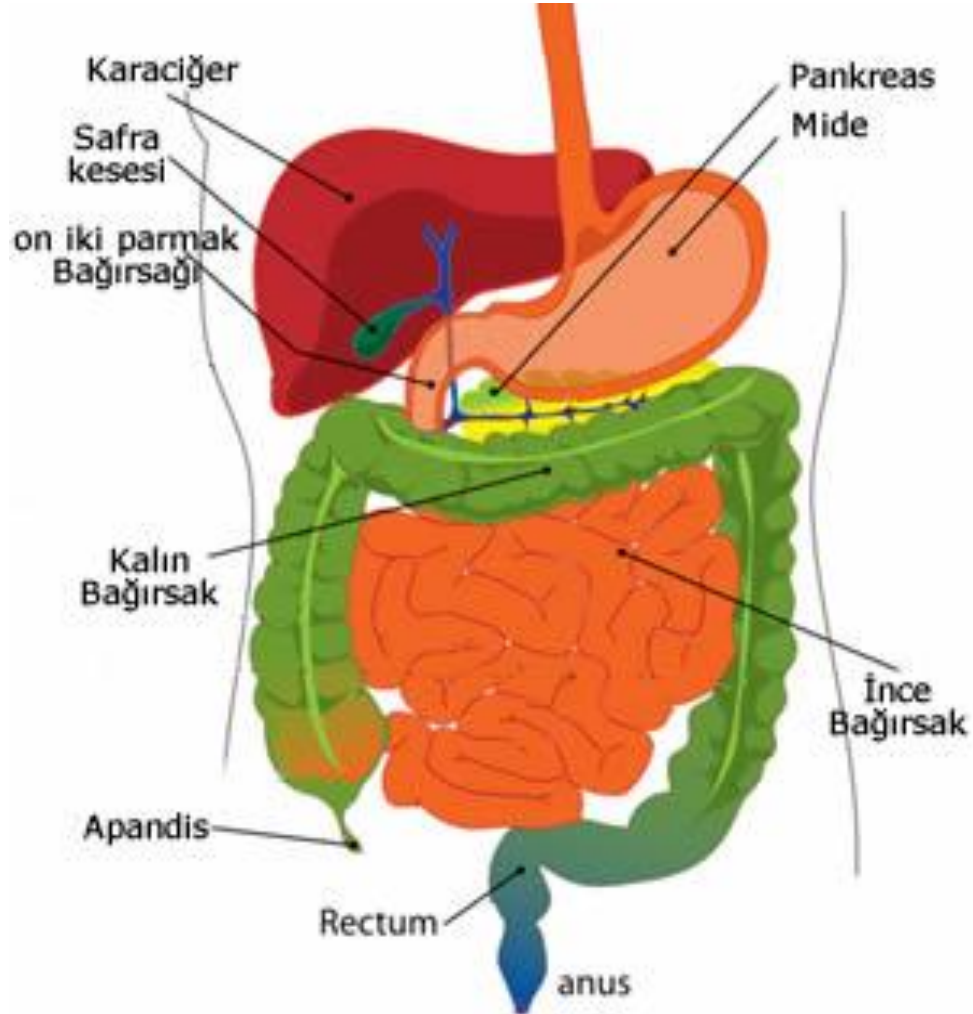
Kalın bağırsak
Transvers kolon
Çıkan kolon
Kör bağırsak (çekum)
İnen kolon
Sigmoid kolon
Rektum

Apandis

Anüs

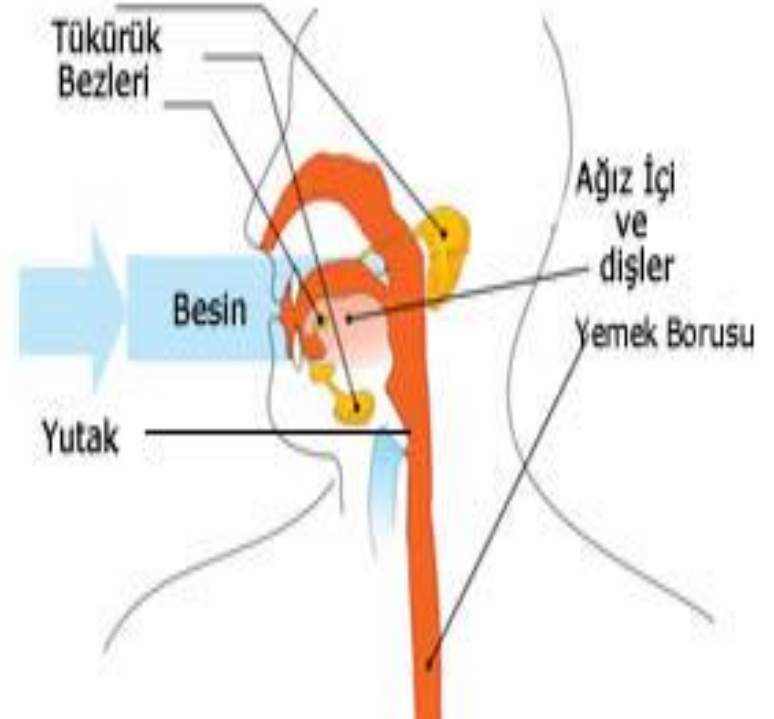

Sindirim Organları

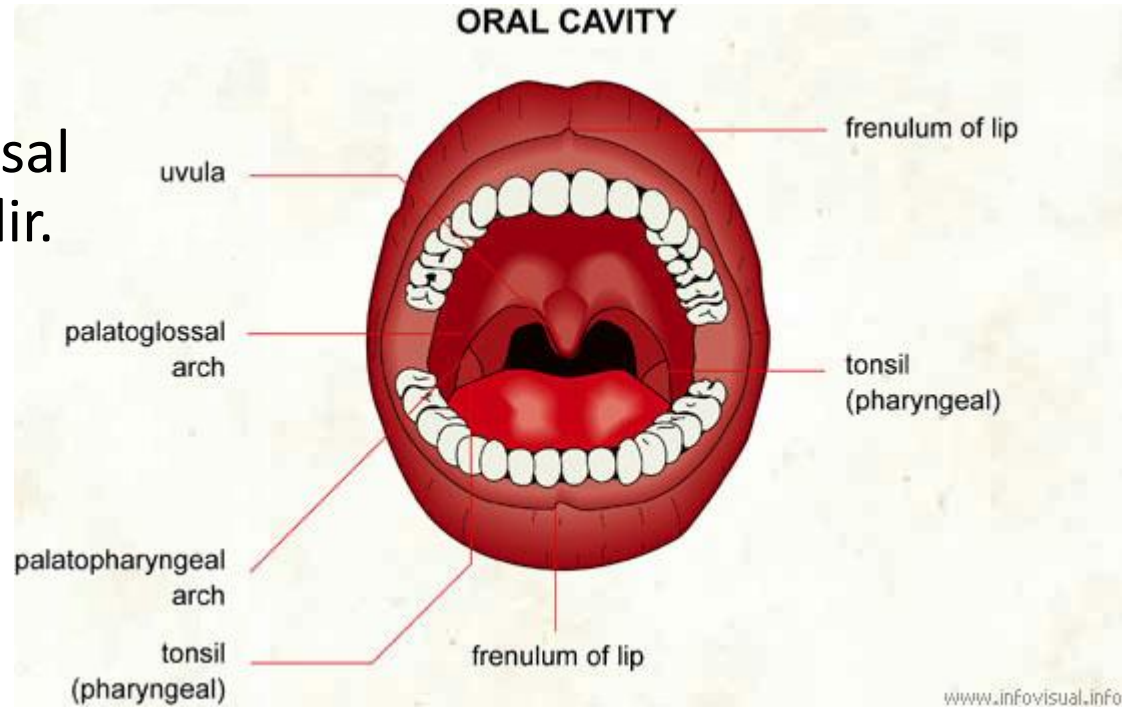
Ağız ve Dişler

- ❖ Ağız besinlerin dişler yardımıyla parçalandığı, mekanik sindiriminin yapıldığı yerdir.
- ❖ Ağızda besinleri ıslatıp yumuşatan tükürük salgısı bulunur.
- ❖ Tükürük salgısı içindeki enzimler karbonhidratların kimyasal sindirimini gerçekleştirir.

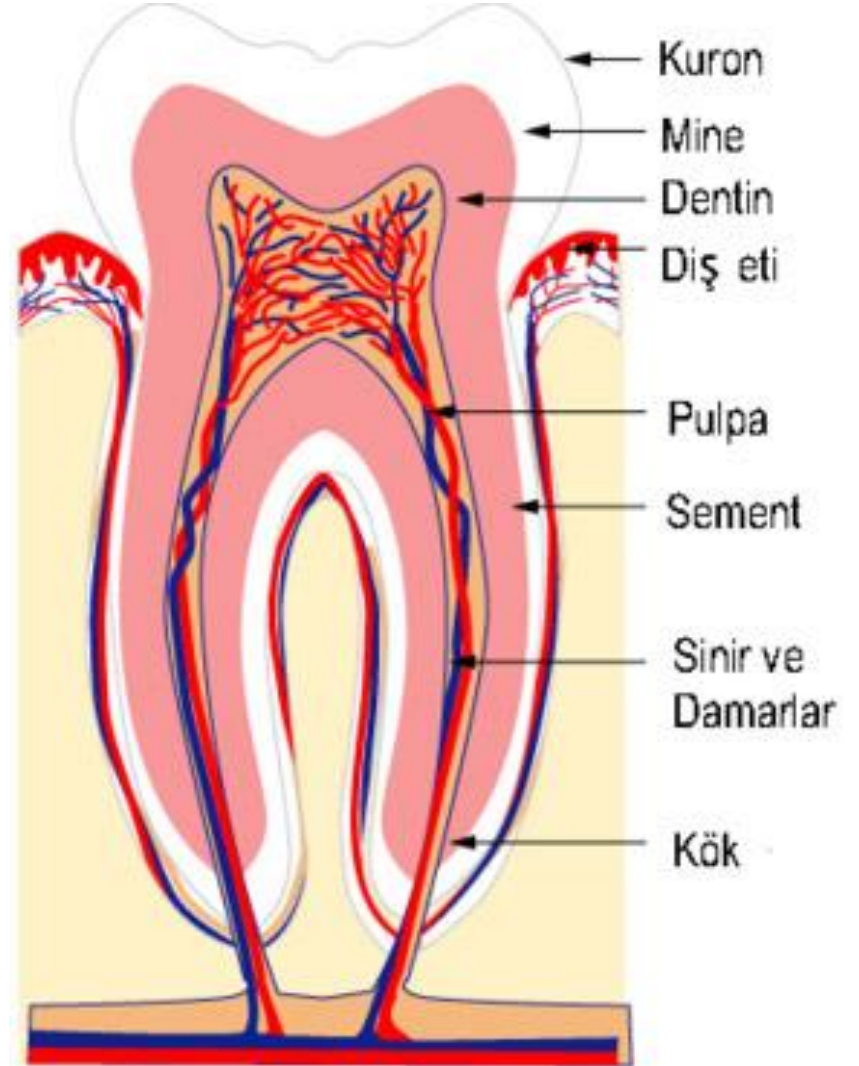

Ağız Boşluğu

- ▶ Dişler ve dil yardımı ile mekanik sindirim gerçekleşir.
- ▶ Pişmiş nişastanın kimyasal sindirime başladığı yerdir.
- ▶ 5 kısımdan oluşur;
 1. Dişler ve dişetleri
 2. Dudaklar
 3. Dil
 4. Tükürük bezleri
 5. Damak

- **Diş minesi:** Taç kısmın üzerini örten, dişe parlak ve beyaz görünüş kazandıran kısma denir. Diş minesi arka arkaya aşırı sıcak veya soğuk yiyecekler alındığında çatlayabilir.
- **Dentin:** Mine tabakasının altındaki kemik ; kısma denir.
- **Diş özü:** Dişin en iç kısmında sinirler, kan damarları ; ve yumuşak bağ dokudan oluşmuş kısımdır.

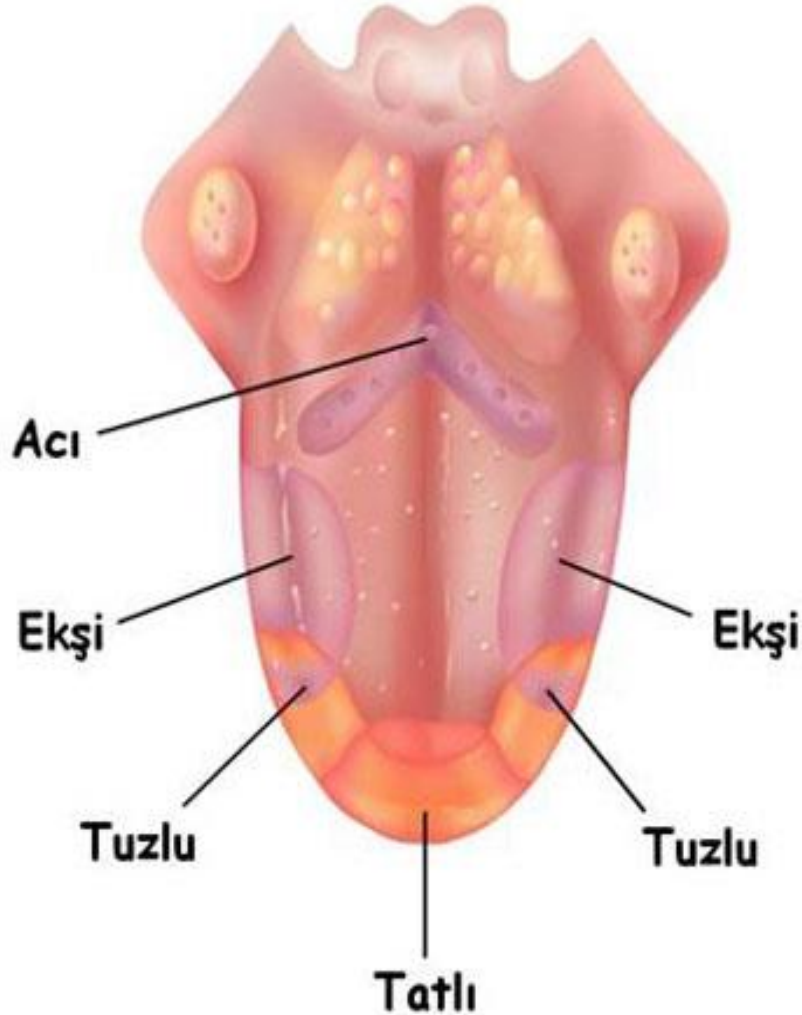

Görevlerine Göre

1. **Kesici dişler:** Besinleri koparmaya yarar. Üst ve alt çenede ön tarafta bulunan dişlerdir.
2. **Köpek dişleri:** Besinlerin tutulmasını, kırılmasını sağlar. Kesici dişlerin yan taraflarında bulunurlar.
3. **Küçük ve büyük azı dişleri:**
Köpek dişlerinden sonra gelen, taç kısımları geniş olan dişlerdir. Besinlerin öğütülmesini sağlarlar.

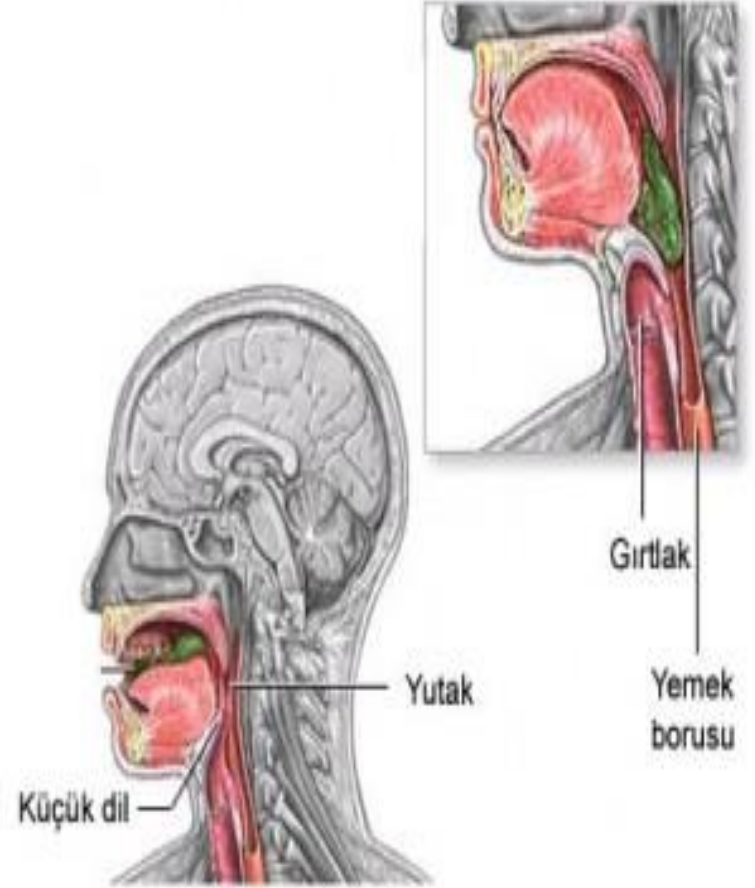
Dil

- Çizgili kaslardan yapılmıştır.
- Parçalanmış besinlerin tükürük ile karıştırılmasına, lokma oluşturulmasına, yutmaya, konuşmaya yardımcı olur.
- Üzerindeki tat tomurcukları (ömürleri 10-14gün) ile besinlerin tadını almayı sağlar.

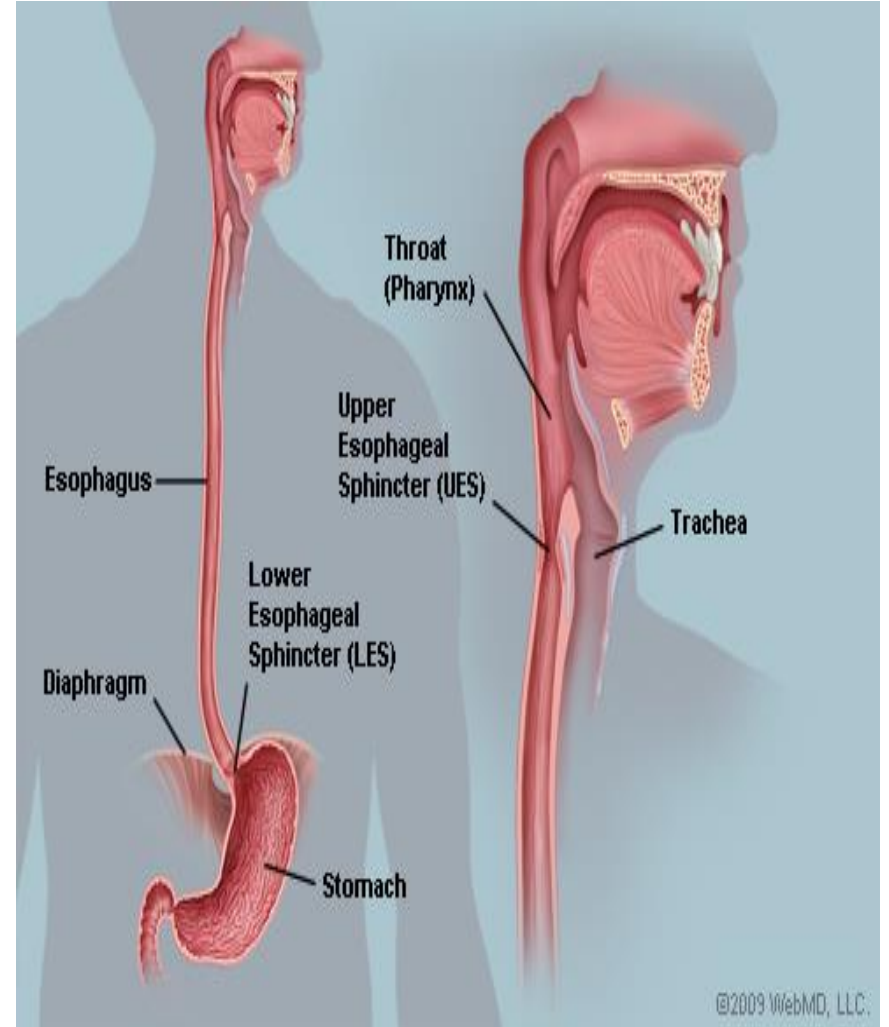
Yutak

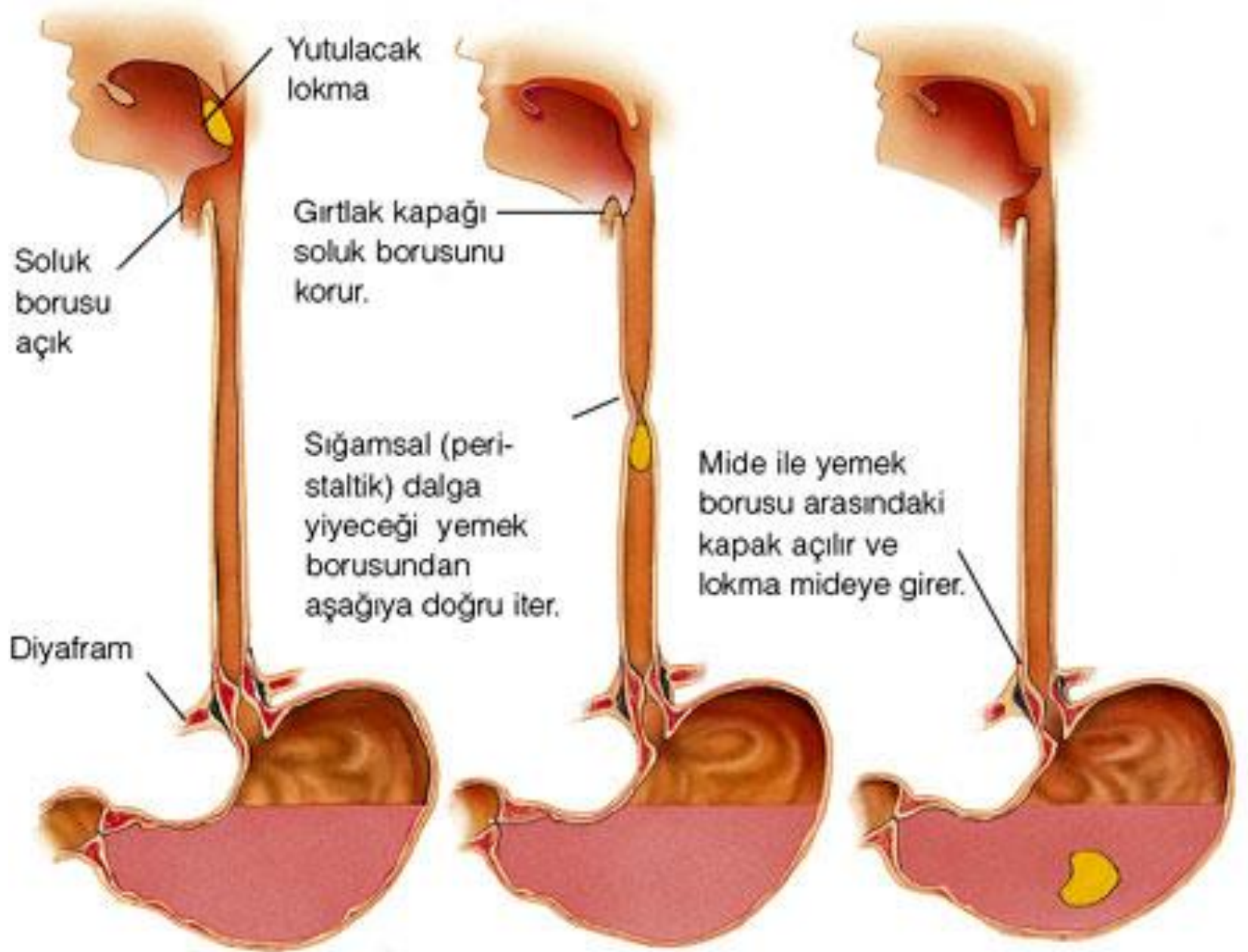
- ❖ Yutağın görevi ağız boşluğuyla yemek borusu arasında bir kapı oluşturmaktır.
- ❖ Yutağın bir özelliği de soluk borusu ve yemek borusu arasında bir bağlantı bulundurmasıdır.
- ❖ Ağızdan nefes alabilmemizin nedeni budur.

Yemek Borusu

- ❖ Yemek borusu sindirim gerçekleřmeyen bir bölümdür.
- ❖ Yemek borusundaki kaslar peristaltik hareketlerle besinleri mideye doğru iter.
- ❖ Bir insan baş aşağı halde duruyor olsa bile yemek mideye ulaştırılır.

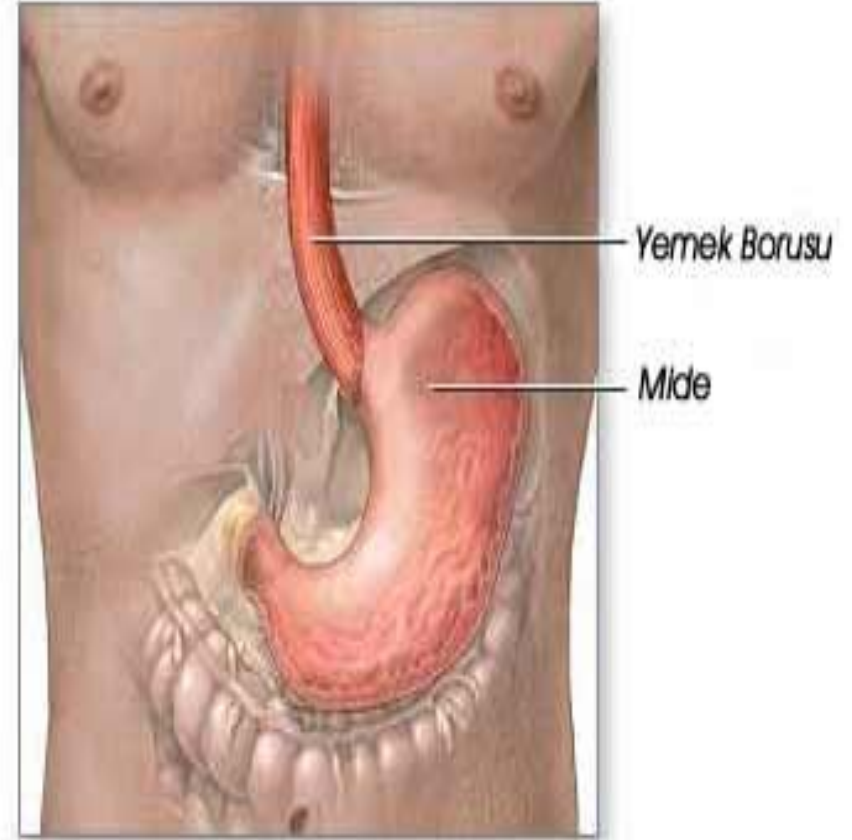

Mide

- ❖ Midede besinlerin mekanik ve kimyasal sindirimi gerçekleştirilir.
- ❖ Mide, kasılıp gevşeme hareketleri yaparak besinleri mekanik olarak sindirmektedir. Bu yöntemle bulamaç haline getirilen besinler daha sonra kimyasal sindirime uğrarlar.
- ❖ Mide özsuyu içinde bulunan mide asidi ve bazı enzimler kimyasal sindirimi gerçekleştirir.
- ❖ Midede **sadece proteinlerin** kimyasal sindirimi gerçekleştirilmektedir.

MİDE

- ❖ Mide, karın boşluğunun sol tarafında, diyaframın altında yer alan, çaydanlık biçiminde bir torbadır.
- ❖ Mide, üst taraftan mide ağzı (kardia kapakçığı) ve alt taraftan mide kapısı (pilor kapağı) ile on iki parmak bağırsağına bağlanır.

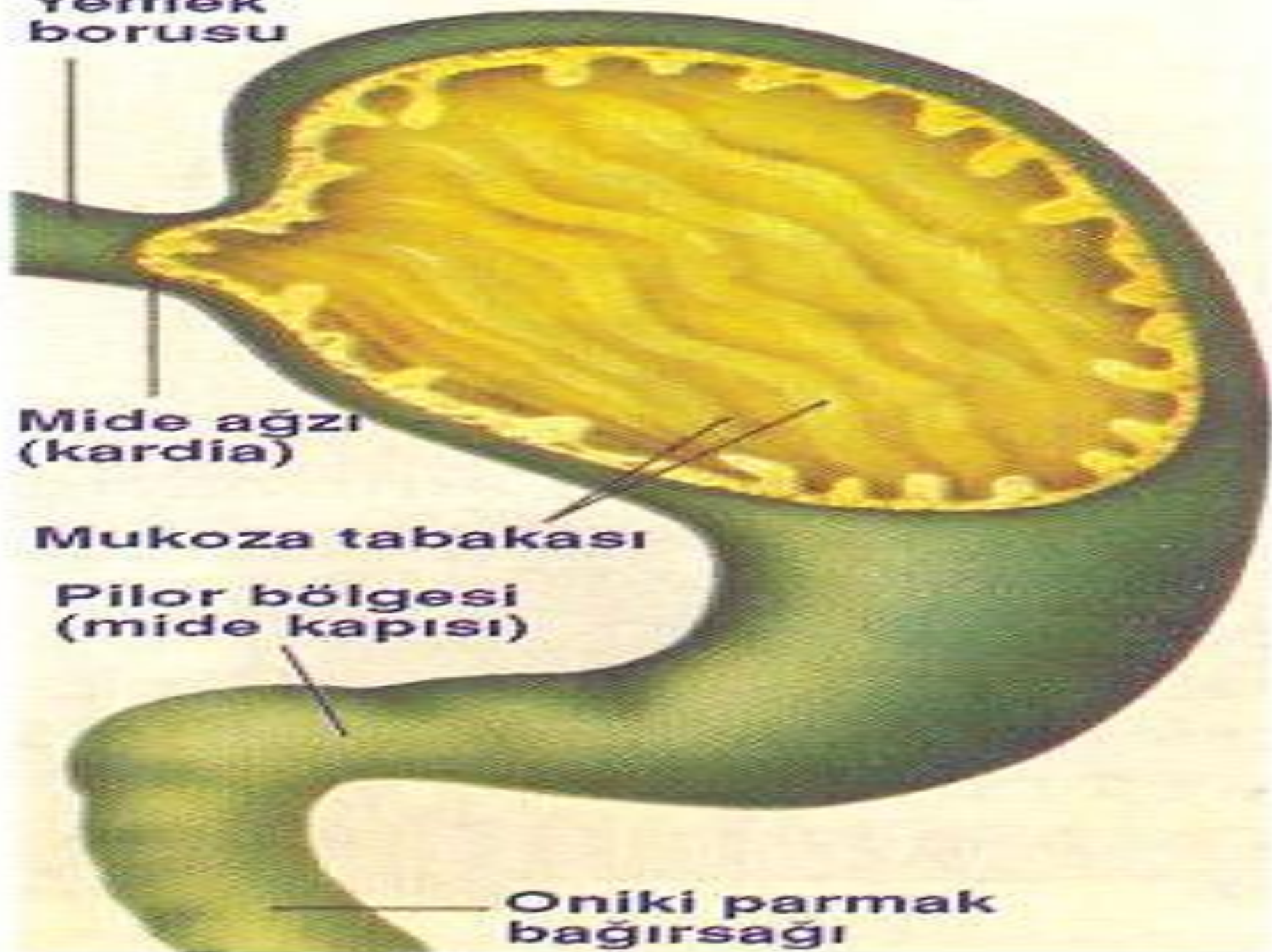
**Yemek
borusu**

**Mide ağızı
(kardia)**

Mukoza tabakası

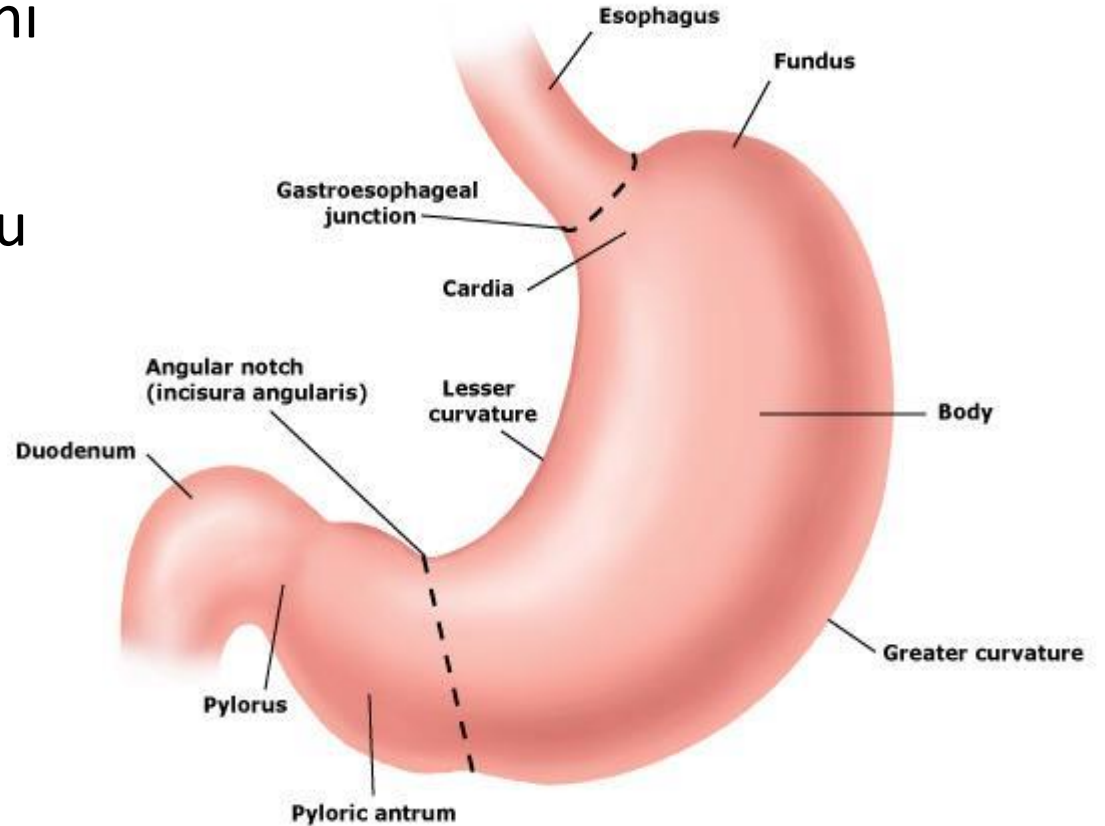
**Pilor bölgesi
(mide kapısı)**

**Oniki parmak
bağırsağı**

Midede 4 Bölge Tanımlanır

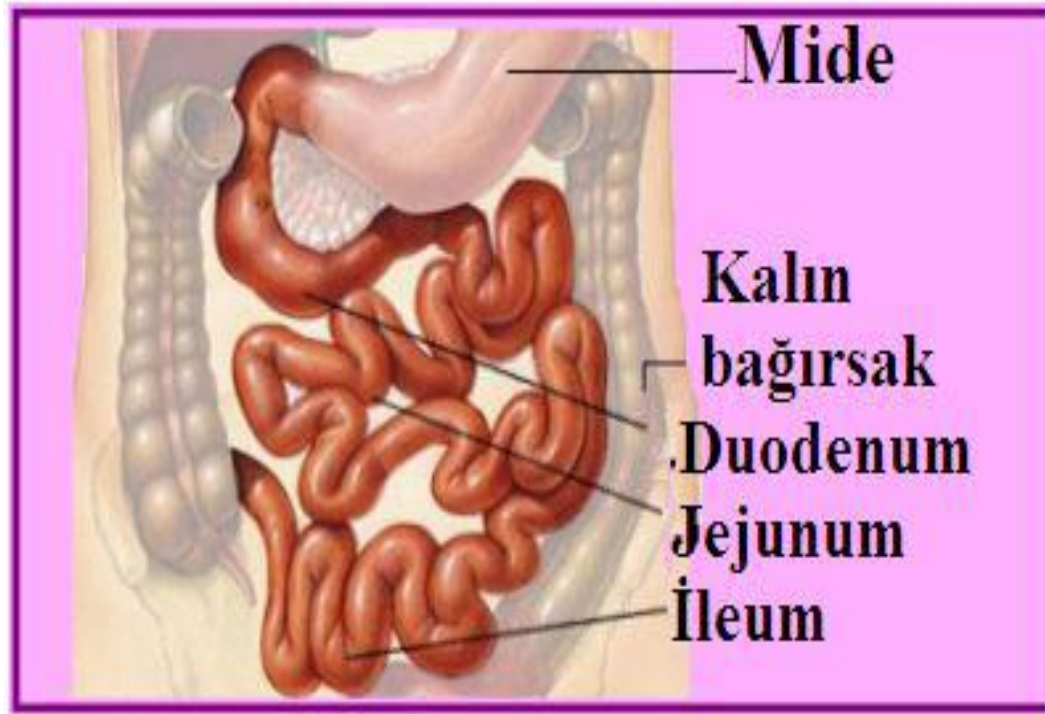
1. Kardiya; yemek borusunun başlangıcını saran 2-3cm genişliğindeki bölge
2. Fundus; yemek borusu başlangıcının soluna uzanır
3. Korpus (body); geniş merkezi bölge
4. Pilor; midenin duodenuma açıldığı yerde son bulur.

İnce Bağırsak

- ❖ İnce bağırsak, sindirim sistemimizin en uzun bölümüdür.
- ❖ 7- 8 m. uzunluğunda, 2–3 cm genişliğinde olup, mide kapısından sonra gelen kısımdır.
- ❖ Yapısı mide gibi üç katlıdır.
- ❖ On iki parmak bağırsağı da ince bağırsağa dahildir.
- ❖ Ağızda kısmen sindirilmiş karbonhidratlar ile midede kısmen sindirilmiş proteinlerin ve sindirimi henüz başlamamış olan yağların sindirimini gerçekleştirmek ve tamamlamaktır.
- ❖ İnce bağırsağın bir diğer görevi ise, villuslar sayesinde sindirilen besinlerin emilmesini ve böylece kana karışmasını sağlamaktır.

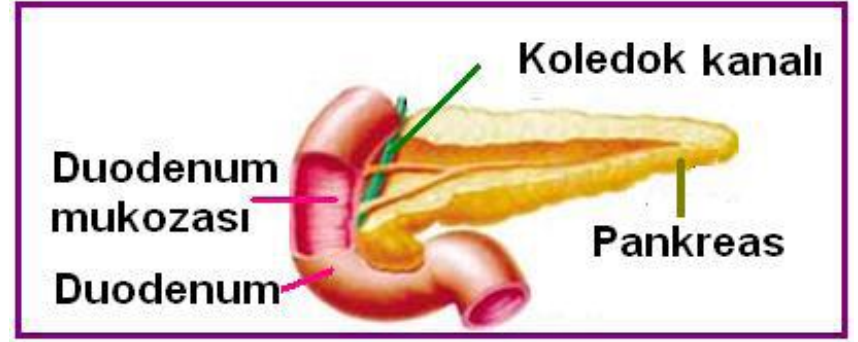
İnce Bağırsak

- İnce bağırsak yukarıdan aşağıya doğru **duodenum**, **jejunum** ve **ileum** olmak üzere üç bölüme ayrılır

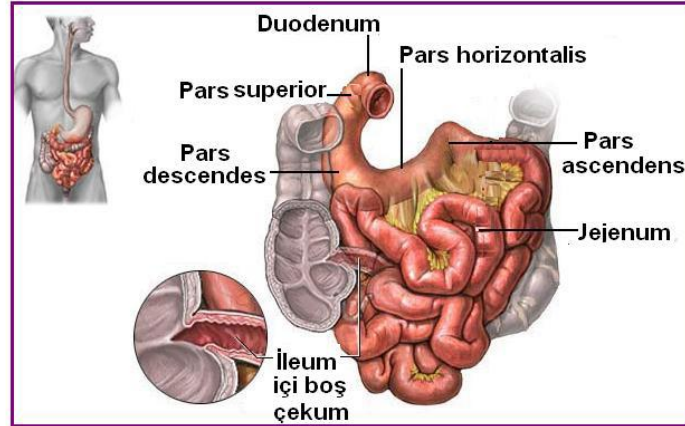
On iki parmak bağırsağı (duodenum):

- İnce bağırsağın ilk bölümü
- Yaklaşık 25 cm uzunluğunda
- 3-5 cm çapındadır.
- Duodenum C harfi şeklindedir ve kavisin içine pankreas başı yerleşik

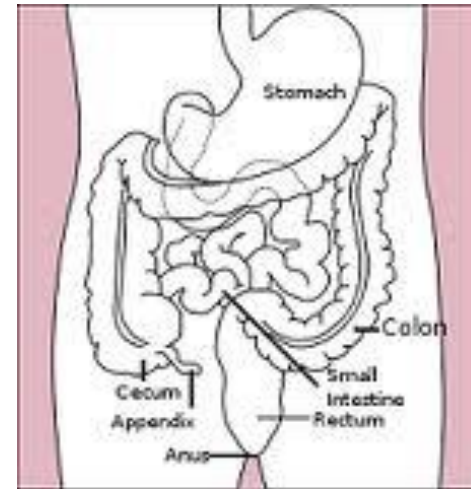
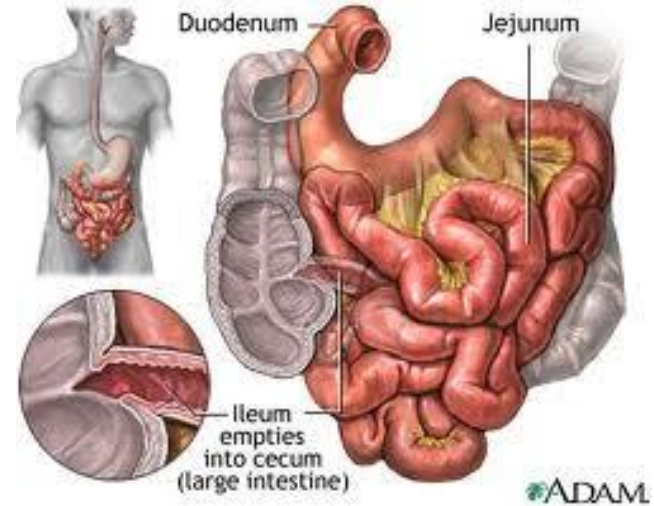
Jejunum:

- Duodenumdan sonra gelir
- İnce bağırsak kısmının 2/5'lik bölümünü oluşturur
- Damar yönünden zengin olduğu için pembe görünümündedir

İleum:

- İnce bağırsağın son kısmı
- Çapı jejunuma göre daha küçüktür ve kalın bağırsağa yaklaştıkça daha da daralır.
- Damar yönünden jejunuma göre daha farklı olduğu için daha açık renktedir

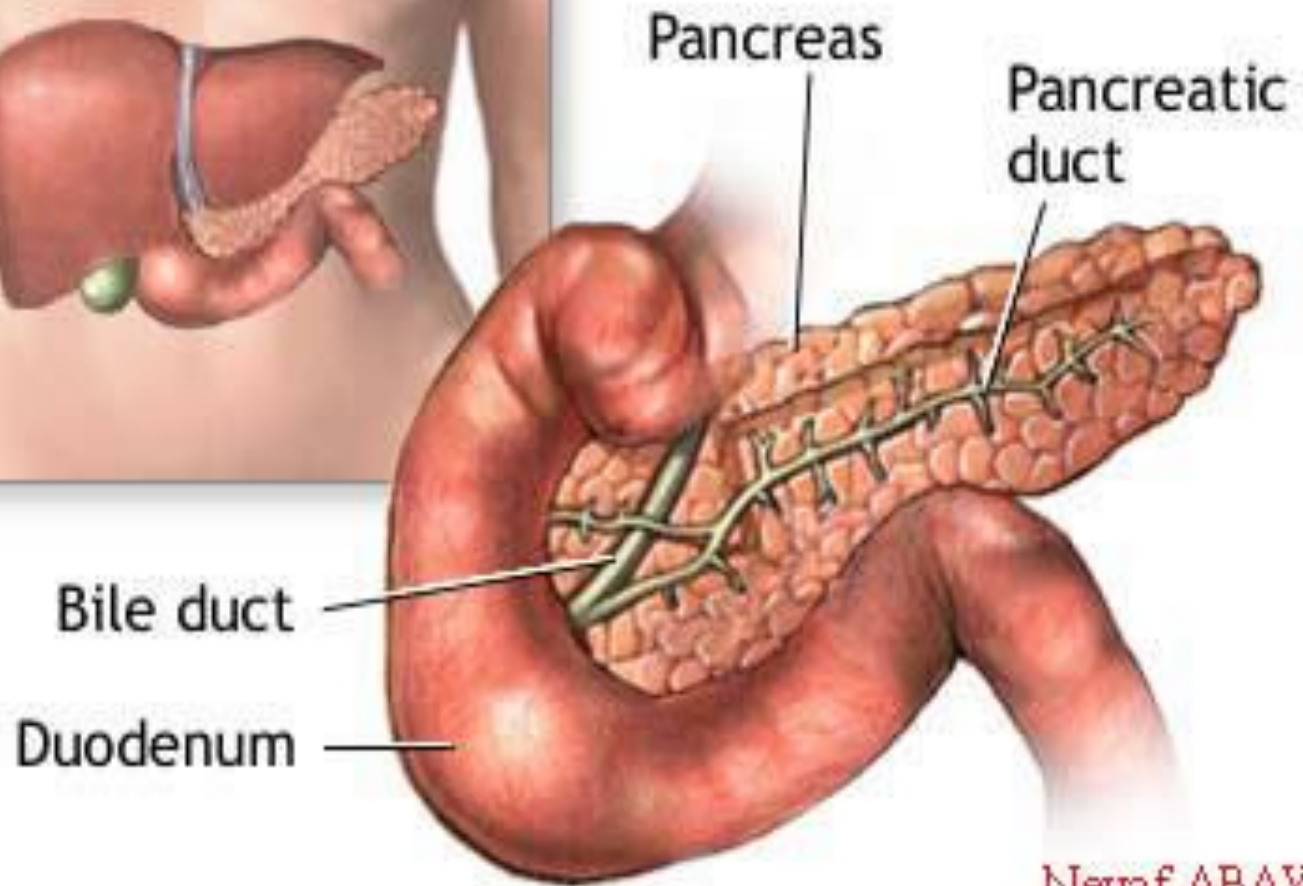
Pankreas

- ❖ Sindirim sisteminin yardımcı organıdır.
- ❖ Midenin sol alt kısmında yer alır. Uzunca bir yaprağı andırır.
- ❖ Ortasında boydan boya uzanan bir kanal vardır.
- ❖ Pankreas hem hormon, hem de enzim salgılayan karma bir bezdir.

Pankreas

- ❖ Pankreas, ince bağırsağın uyarması sonucu öz su salgılar.
- ❖ Pankreas öz suyunda **lipaz**, **amilaz** ve **tripsinojen** enzimleri bulunur.
- ❖ Lipaz, amilaz ve tripsinojen enzimleri, yağ, karbonhidrat ve protein sindiriminde etkilidir.
- ❖ Pankreas, bu enzimleri pankreatik kanal ile onikiparmak bağırsağına aktarır.
- ❖ Pankreas aynı zamanda **insülin** ve **glukagon** hormonlarını salgılar ve doğrudan kana verir.

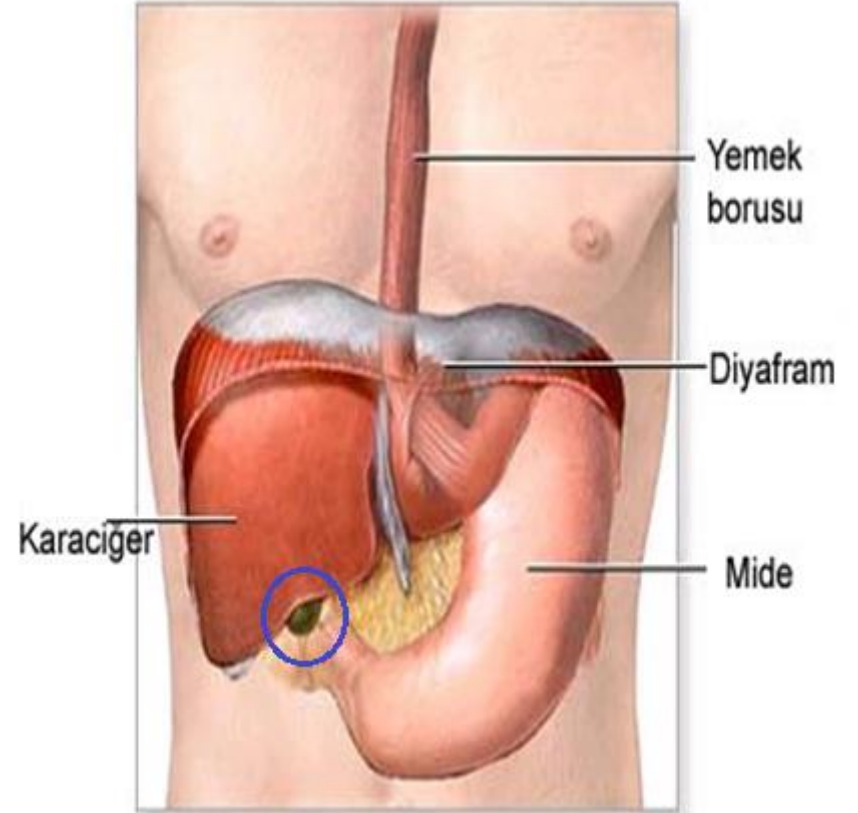
[illegible]

Nevaf ABAY
irfan ERDİN
ADAM.

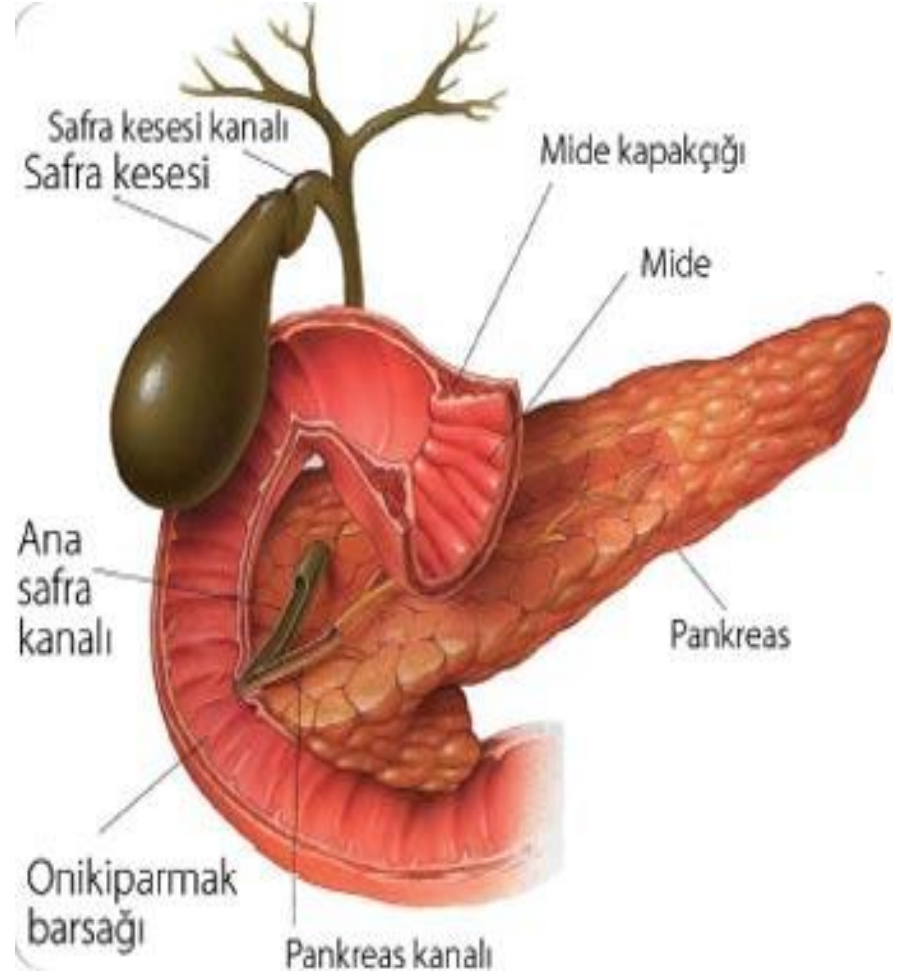
Karaciğer-Safra Kesesi

- ❖ Karaciğer vücudun en büyük organıdır.
- ❖ Yaklaşık 2 kg ağırlığındadır.
- ❖ Karın boşluğunda ve sağ üst kısmında yer alır.
- ❖ Karaciğer **sağ lob** ve **sol lob** olmak üzere iki kısma ayrılır. Loblarda safra salgısı üretilir.

Karaciğer-Safra Kesesi

- ❖ Karaciğerden ayrılan bir kanal, loblarda üretilen safrayı safra kesesine taşır.
- ❖ Safra kesesinden çıkan **koledok kanalı** ise, safra salgısını on iki parmak bağırsağına taşır.

Karaciğer
Safra kesesi

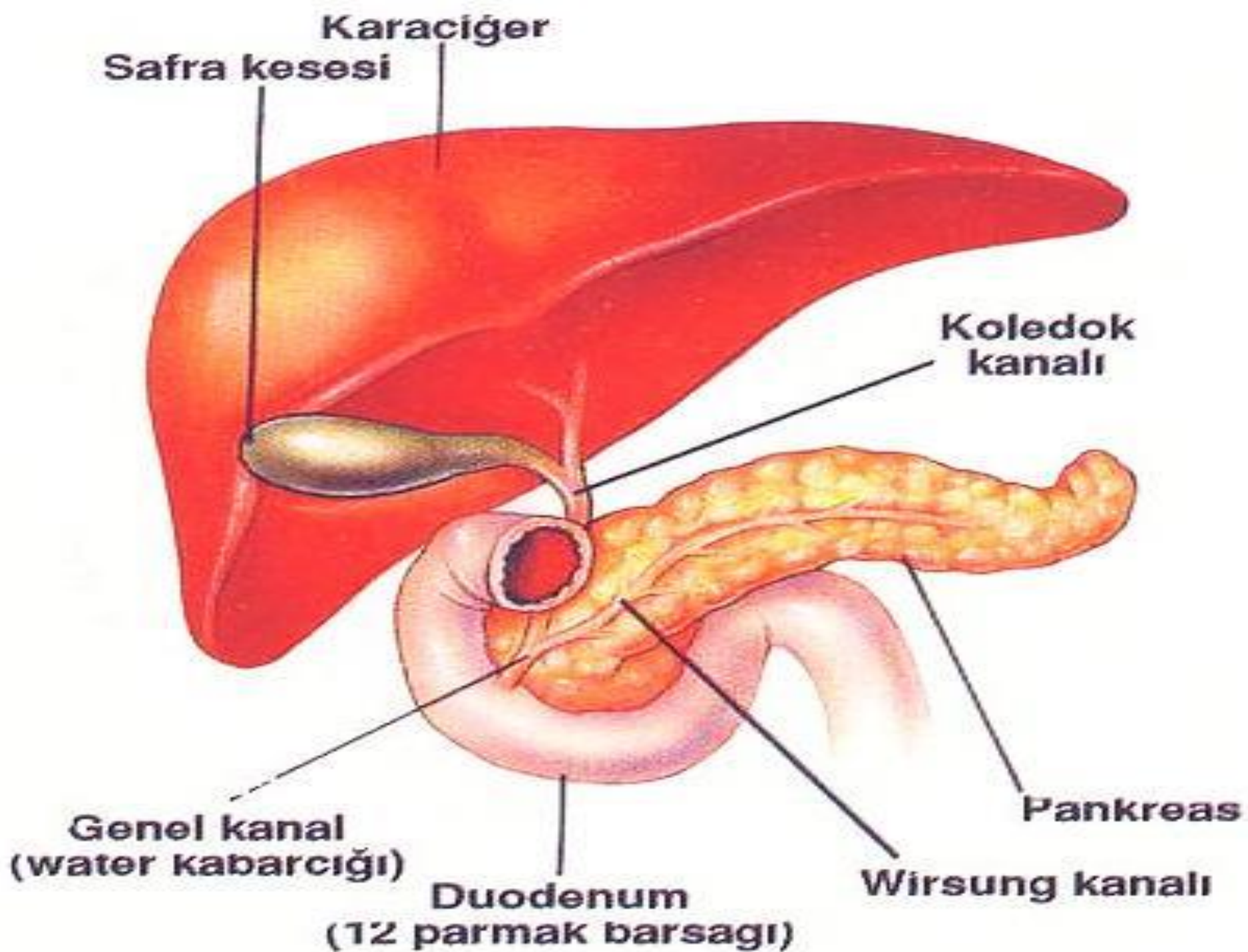
Koledok kanalı

Genel kanal
(water kabarcığı)

Duodenum
(12 parmak barsağı)

Wirsung kanalı

Pankreas

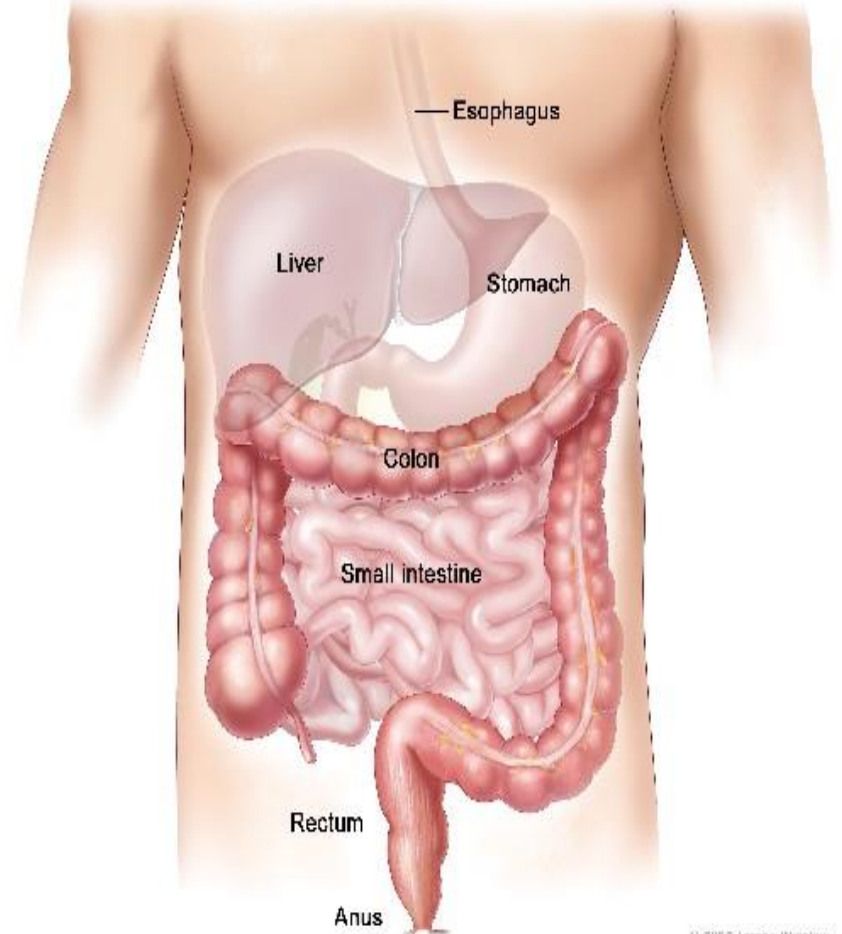

Karaciğer-Safra Kesesi

- ❖ Burada **safra salgısı** yağları yağ damlaları şeklinde inceltmek ve böylece **yağların sindirim** yüzeyini artırmak için kullanılır.
- ❖ Safra salgısı yavaş yavaş suyunu kaybederse safra taşları oluşur. Bu durumda koledok kanalı tıkanabilir. Safra geri emilerek kana karışır ve kan yoluyla dokulara taşınır. Böylece, **sarılık hastalığı** oluşur.

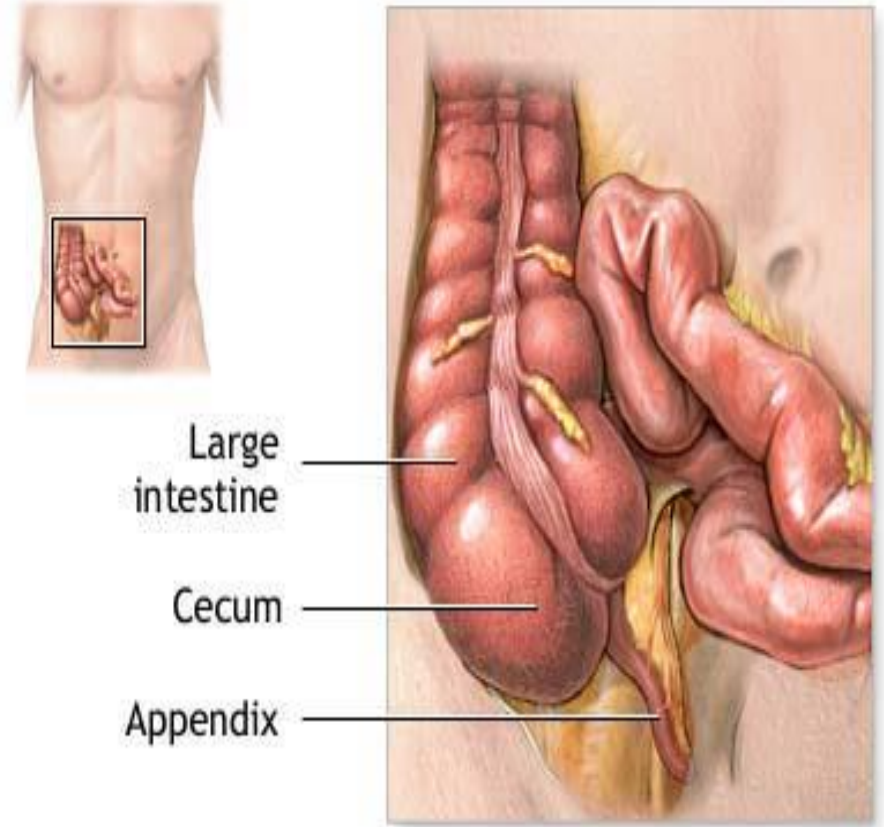
Kalın Bağırsak

- ❖ Kalın Bağırsak İnce bağırsaktan anüse kadar olan kısımdır.
- ❖ Yaklaşık 6 cm çapında, 1,5 m uzunluğunda bir borudur.
- ❖ İnce bağırsakla kalın bağırsağın birleştiği yerde kör bağırsak bulunur.
- ❖ Kalın bağırsakta sindirim gerçekleştirilmez.
- ❖ Sadece ince bağırsaktan gelen atıklara karışan su ve mineraller gibi yararlı maddeler emilerek kana verilir.

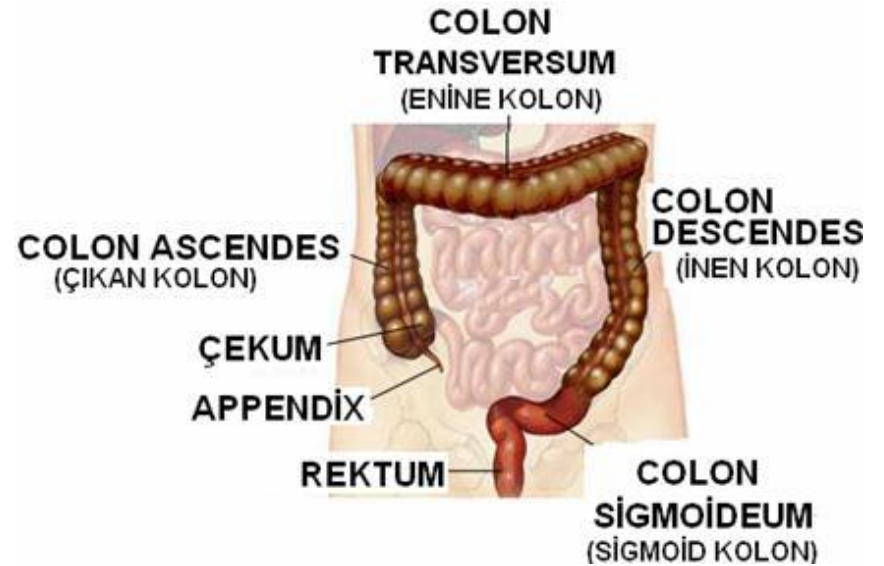
KALIN BARSAK

- ❖ Kör bağırsaktan çıkan parmak şeklindeki uzantıya **apandis** denir.
- ❖ Apandisin iltihaplanmasına ise apandisit denir.
- ❖ Kalın bağırsağın dışa açılan kısmına anüs denir.

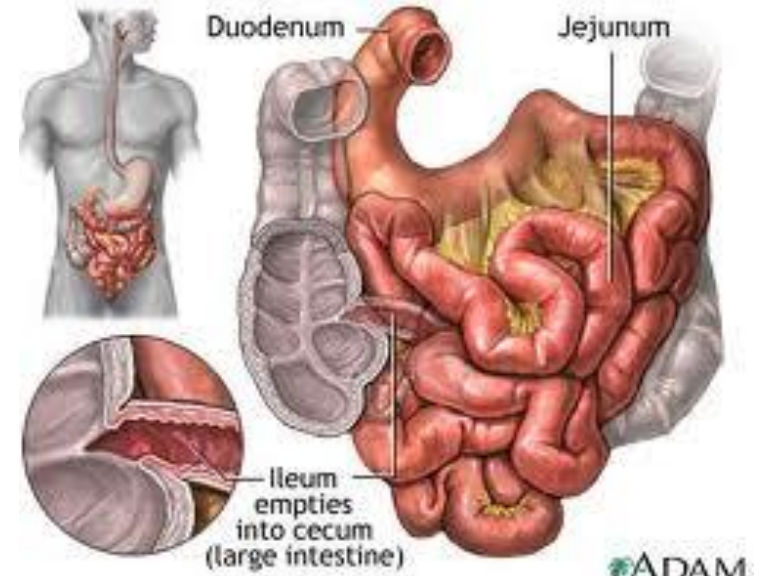
Kalın Bağırsağın Bölümleri

- Çekum (caecum), Colon ve Rectumdan oluşur

Çekum (caecum):

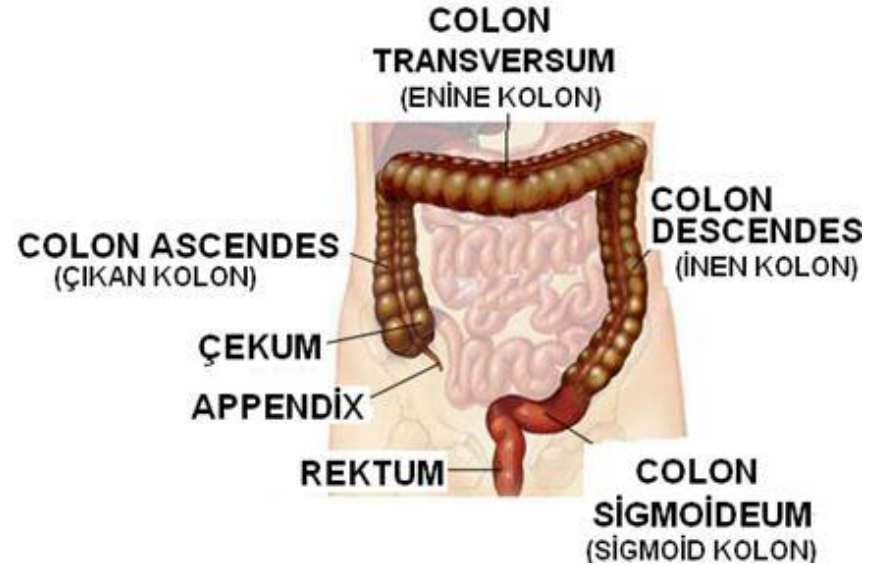
- Kalın barsağın ince bağırsakla birleştiği kısım
- 6-7 cm uzunluğunda kalın barsağın en geniş kısmı
- İleumla çekumun birleştiği yerde **valva ileocaecalis** (**bauchini kapağı**) vardır
- Bu kapak ince bağırsaktaki besinlerin kalın bağırsağa geçmesini, kalın bağırsaktaki besinlerin de ince bağırsağa dönmesini engeller.

Colon:

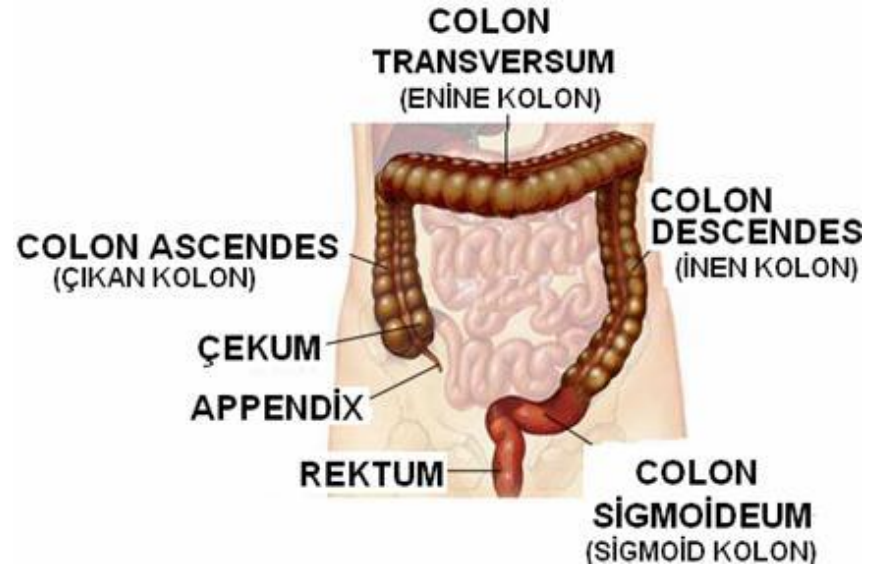
*Kalın bağırsağın **çekumdan** sonra gelen ikinci kısmıdır ve dört bölüme ayrılır.*

- **Colon ascendes** (Yükselen colon)
- **Colon transversum** (Enine colon): Kalın bağırsağın en uzun ve hareketli bölümüdür
- **Colon descendens** (İnen colon):
- **Colon sigmoideum** (sigmoid kolon) Rektumda sonlanır.

Rectum:

- Kalın bağırsağın sigmoid kolondan sonra gelen bölümü
- Rektumun alt kısmında dışarı atılacak atık maddelerin toplandığı **ampulla recti** bulunur.
- Kas tabakası rektum bölümünde daha çok gelişmiştir.
- Rektumun dışa açılan kısmına **anüs** denir.

Canalis analis:

- Ampulla rectinin alt kısmında sindirim kanalının lümeni birden bire daralır aşağı ve arkaya ilerleyerek anüste sonlanır.
- Yaklaşık 3-4 cm uzunluğunda 3 cm çapındadır. Özellikle rektum'un anüs kısımlarında sirküler (dairesel) kas tabakası daha da kalınlaşarak **musculus sphincter ani internus** ve **m.sphincter ani externusu** oluşturur.
- Musculus sphincter ani internus düz kas liflerinden oluşmuş istem dışı çalışır.
- M.sphincter ani externus çizgili kaslardan oluşmuş ve isteğimiz ile çalışır.

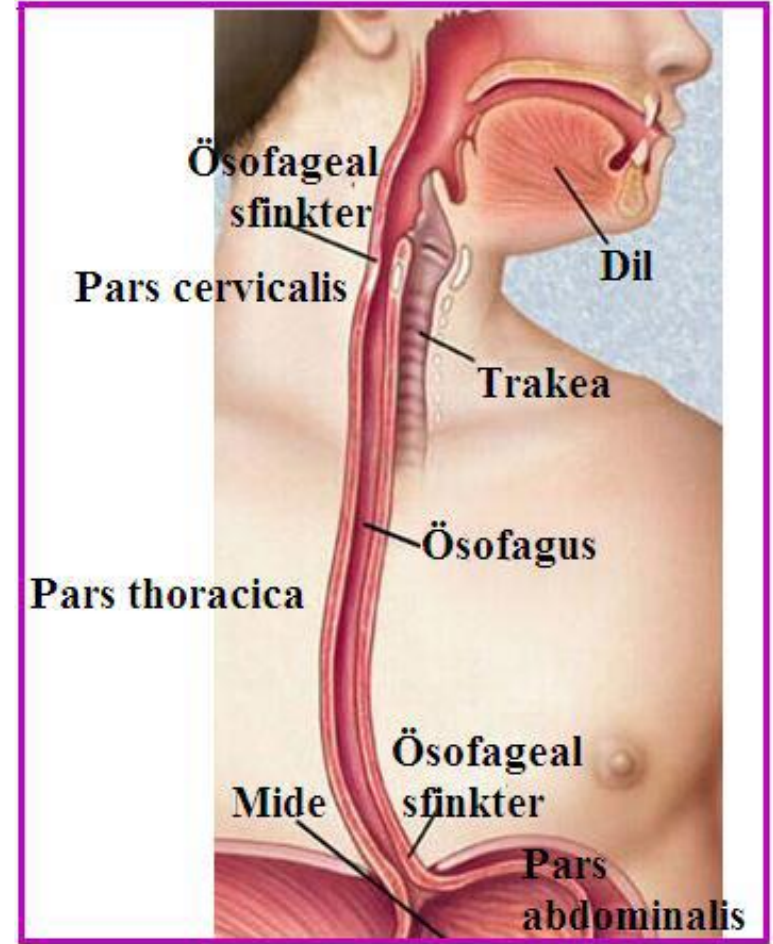
defekasyon

- Normalde kapalı olan sfinkterler, rektuma gelen dışkının meydana getirdiği gerginlikle uyarının medulla spinalisin S 2-4 segmentlerine ulaşması sonucu merkezî sinir sisteminin değerlendirmesi ve durumun uygun olması halinde açılır. Böylece *defekasyon* olayı gerçekleşir.

SİNDİRİM SİSTEMİ HASTALIKLARI

ÖZEĞAGUS HASTALIKLARI

- Özefagus, orofarenksten başlayıp mideye kadar uzanan tüp
- Bu tüp gıdaların ağızdan mideye geçisini sağlar.
- **Akalazya, kalazya, hiatus hernisi, özafajit ve özefagus kanseri** bu organın sık görülen hastalıklarındandır.

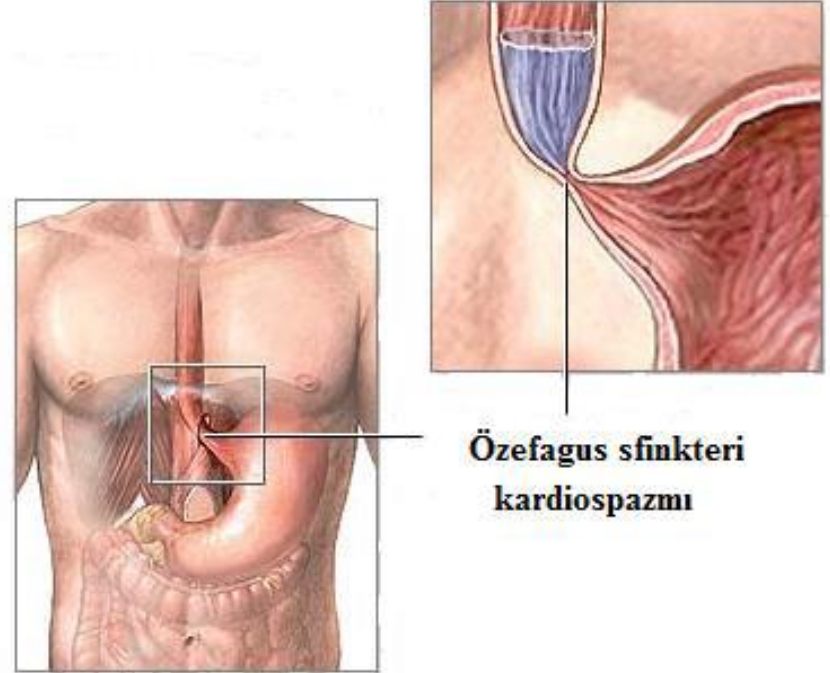

Akalazyza (Kardiospazm)

- Özefagusun alt ucunda darlık oluşması sonucu ortaya çıkan bir hastalıktır.
- Oluşan darlık nedeniyle gıdalar mideye geçemez ya da geçişi çok ağırlı ve zor olur.

Nedenleri ;

- psikolojik faktörler
- Stres
- travma

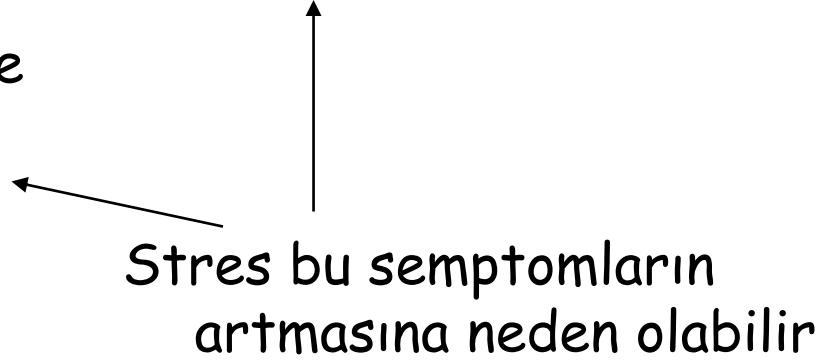

Belirtiler ve Bulgular

- Disfaji
- Halitozis (ağızda kötü tat ve koku olması.)
- Retrosternal ağrı
- Dispne ve öksürük
- Regürjitasyon

Dispne ve öksürük: Kardiadan geçemeyen gıdalar, özefagusta birikir ve özefagusu genişletir. Genişleyen özefagus, trakeaya baskı yaparak nefes darlığına ve öksürüğe neden olur. Genişleyen özefagus, kalp ve büyük damarlara baskı yaparsa kalp ve dolaşım ile ilgili problemler de ortaya çıkabilir.

Regürjitasyon : mide içeriği özefagusa geri döner ve aspire edilerek aspirasyon pnömonisine yol açabilir.

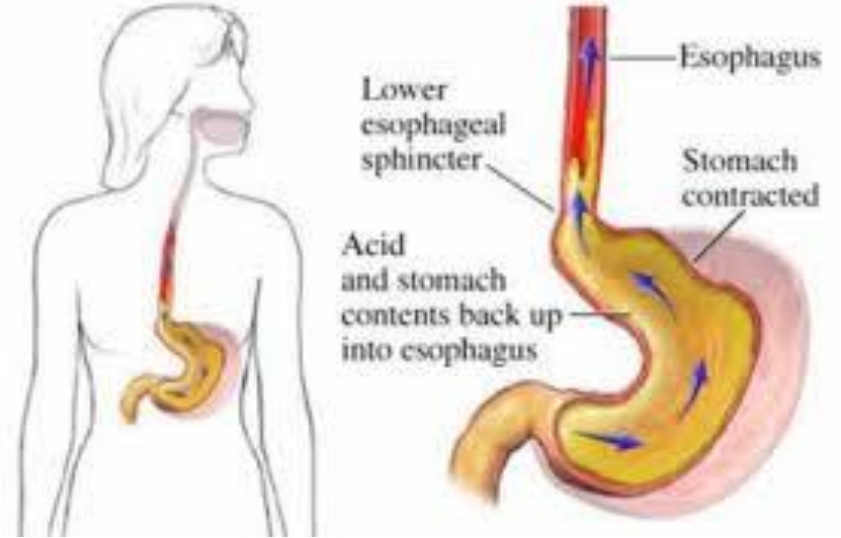

Tedavi

- Özefagusun daralan kısmı dilate edilir (genişletilir).
- Cerrahi tedavide kardiomytomi (Özefagusun genişleyen kısmının alınması ve kardianın cerrahi olarak genişletilmesi) yapılır.

Kalazya

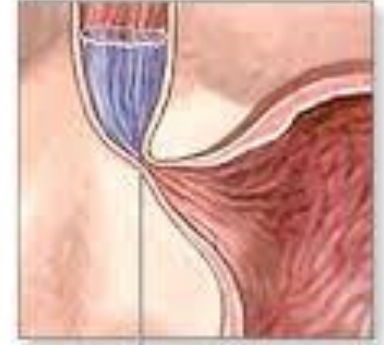
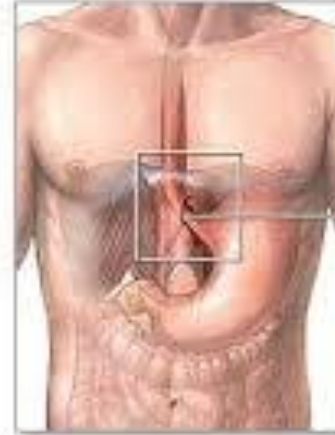
- Kardio-özöfageal sfinkterde yetmezliğin olması ve mide içeriği olduğu gibi özöfagusa geri dönmesi halidir.
- Kardiak sfinkter, gevşek ve daima açık olur. Bu nedenle mide içeriğinde özofagusa geriye kaçış olmaktadır.
- Bebeklerde konjenital olarak ortaya çıkabilir.

Belirtiler ve Bulgular

- Genellikle yeni doğan bebeklerde beslenmeden kısa süre sonra devamlı kusmalar oluyorsa kalazya düşünölmelidir.
- Beslenmeden sonra bebek, bir müddet dik tutulursa kusması önlenebilir.
- Spontan olarak iyileşebilir
- Benzer tablolara yetişkinlerde de rastlanır
- Yatınca ya da eğilince olan kusmalara ek olarak
- retrosternal ağrı
- Kanama
- disfaji

Gevşeyemeyen alt
özofageal sfinkter

Alt özofageal sfinkter

Tedavi

- Hastanın beslenmesi düzenlenir. Tıbbi tedavi verilir.

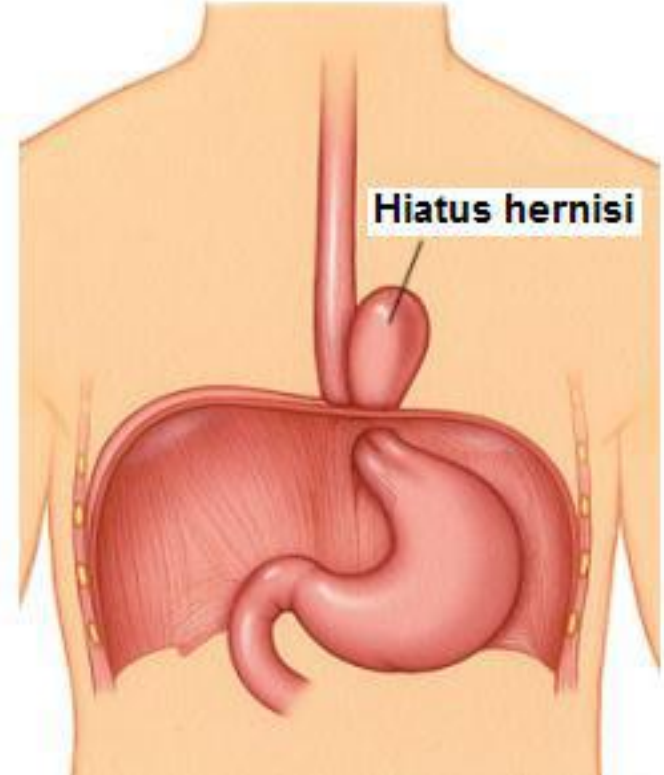
saglikkaynak.com

Hiatus Hernisi

- **Özefageal hiatus**
Özefagusun, göğüs boşluğundan karın boşluğuna geçmesini sağlayan diyafragma üzerinde yer alan deliktir
- Hiatusun normalden geniş ve gevşek olması durumunda midenin bir bölümünün karın boşluğundan göğüs boşluğuna geçmesi, fıtıklaşması durumudur.

Nedenleri:

- Aşırı zayıflık
- Travma
- İleri yaş

Belirtiler ve Bulgular

- Regürjitasyon (bulantı olmaksızın mide içeriği ağıza gelir.)
- Disfaji
- Ani pozisyon değişikliklerinde retrosternal ağrı ve yanma görülür

Tedavi

- Öncelikle tıbbi tedavi uygulanır. Şikayetler devam ederse cerrahi tedaviye başvurulur.

Özofajit

- Özefagus dokusunun iltihaplanmasıdır.

Belirtiler ve Bulgular

- Viral özofajitlerde immün sistem baskılanmışsa odinofaji, (yutma esnasında ağrı oluşması) disfaji, ateş ve kanama görülür.
- İlaça bağlı özofajitlerde özefagusta anatomik değişiklikler görülür.

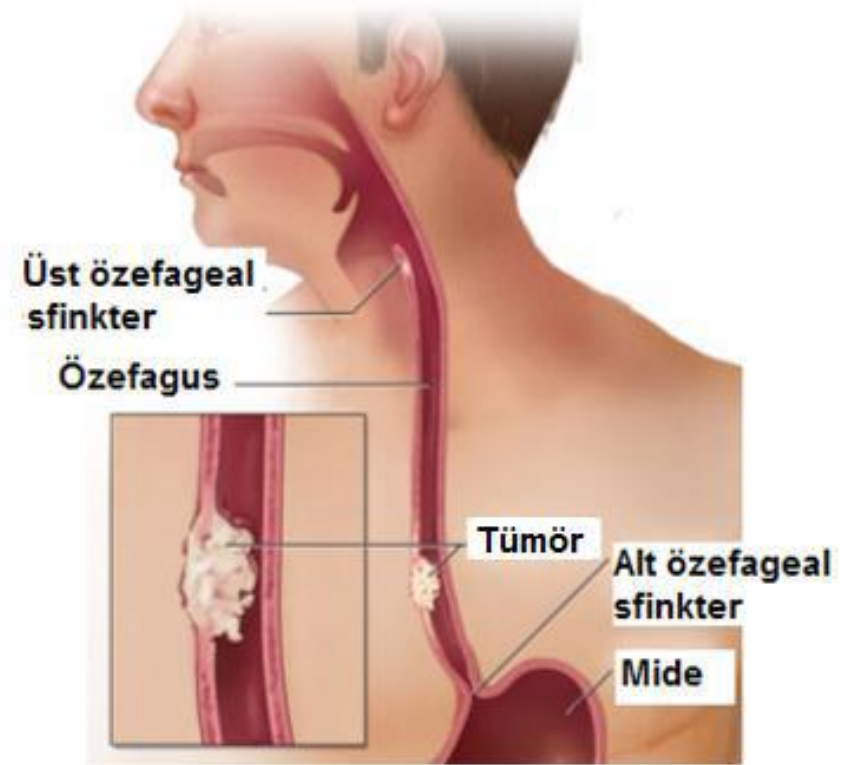
Tedavi

- Etkene göre tıbbi tedavi uygulanır.
- Darlık oluşması halinde cerrahi tedaviye başvurulur.

Özefagus Kanseri

Risk faktörleri

- Genetik
- Alkol
- sigara kullanımı
- özefageal darlıklar
- baş ve boyun kanserleri,
- sıcak yemek
- A vitamini ve çinko eksikliği

Belirtiler ve Bulgular

- Disfaji, (Başlangıçta katı gıdalarla başlayan disfaji, daha sonra sulu gıdalarda da görülmeye başlar.)
- Kilo kaybı,
- Regürjitasyon,
- Öksürük,
- Retrosternal ağrı,
- Ses kısıklığı,
- Hepatomegali (karaciğerin büyümesi),
- Kemik hassasiyeti,
- Nadir olarak kanama görülür.

Tedavi

- Rezeksiyon yapılır. Kemoterapi ve radyoterapi uygulanır.

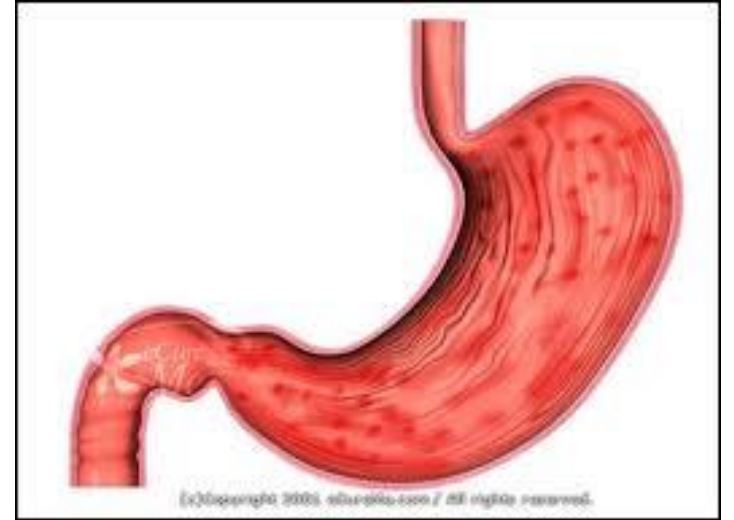
MİDE HASTALIKLARI

- Midenin yapısındaki bazı değişiklikler hastalıkların ortaya çıkmasına sebep olur.
- Mide hastalıklarından toplumda en sık görülenleri **gastrit**, **Mide ülseri**, **mide tümörleridir**.

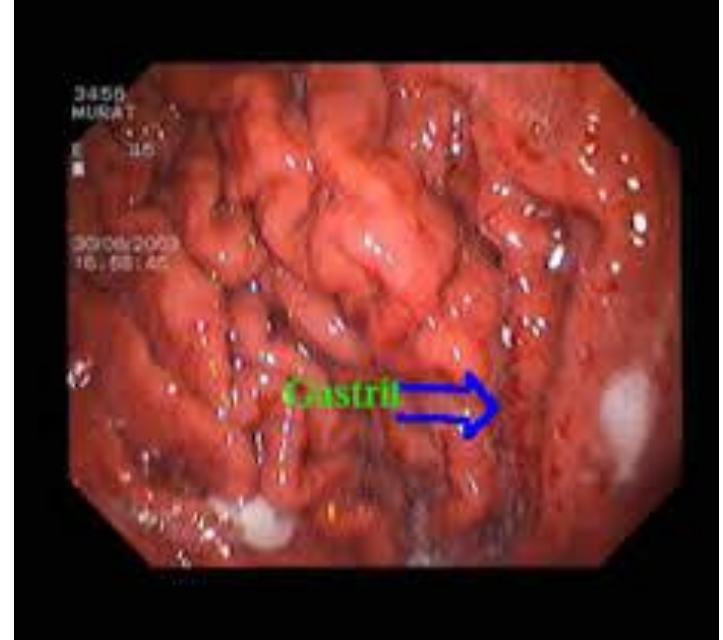
Gastrit

- Midenin inflamasyonlu hastalığıdır. Midenin iç yüzündeki mukoza zarının iltihaplanması sonucu ortaya çıkar.
- Gastrit, akut ve kronik olarak iki şekilde görülür.

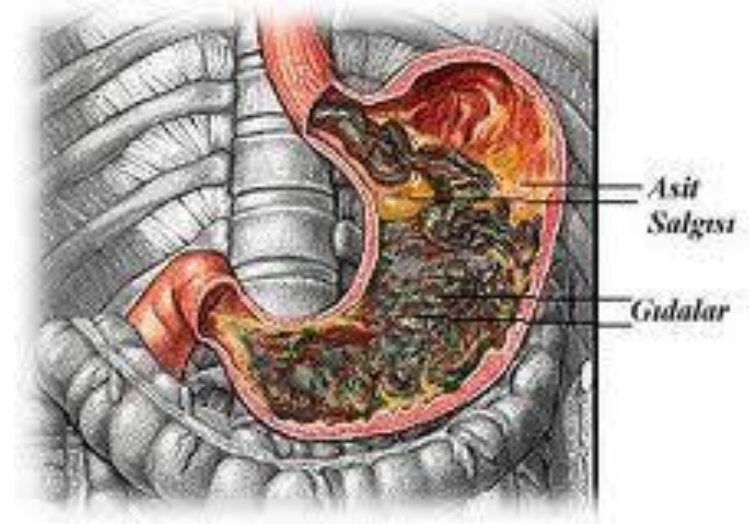
Akut Gastrit

- İlaç, alkol, toksik maddeler ve asitli maddelerin içilmesi sonucu oluşan ve mide mukozasında ani gelişen yüzeysel iltihabi hastalık tablosudur

Belirtiler ve Bulgular

- Bulantı, kusma ve bunlara bağlı olarak dehidratasyon görülür.
- Bazen hemorajilere (kanama) de neden olabilir.
- İştahsızlık
- Elle dokunulduğunda epigastriumda ağrı vardır.

Kronik Gastrit

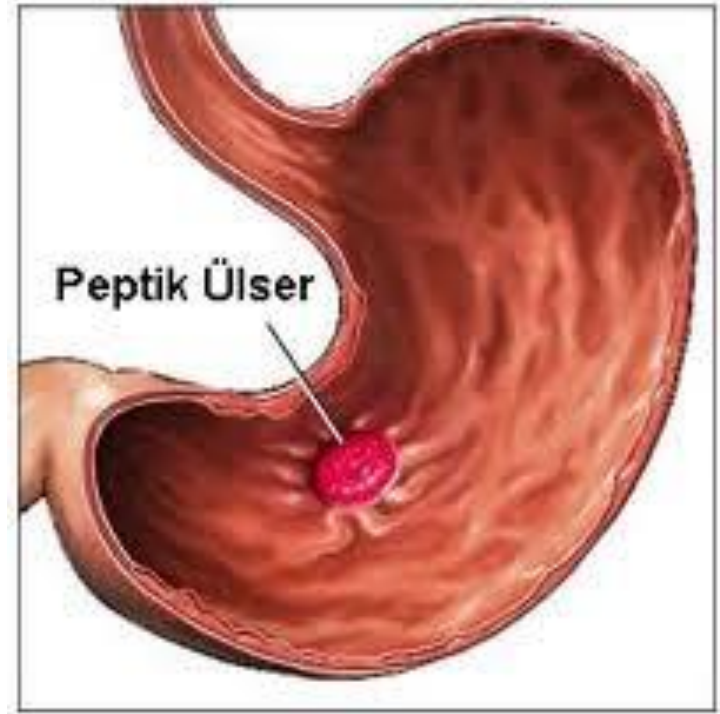
- Mukozanın, kronik yaygın inflamasyondur. inflamasyon nedeni spesifik (Tbc veya sifiliz vb. gibi) ya da nonspesifik olabilir.

Belirti ve Bulgular

- Zaman zaman tekrarlayan ağrılar (Ağrılar yemekten sonra olur.),
- Bulantı,
- Hematemez (kusmuğun kanlı olması),
- Gaitada gizli kan görülür.

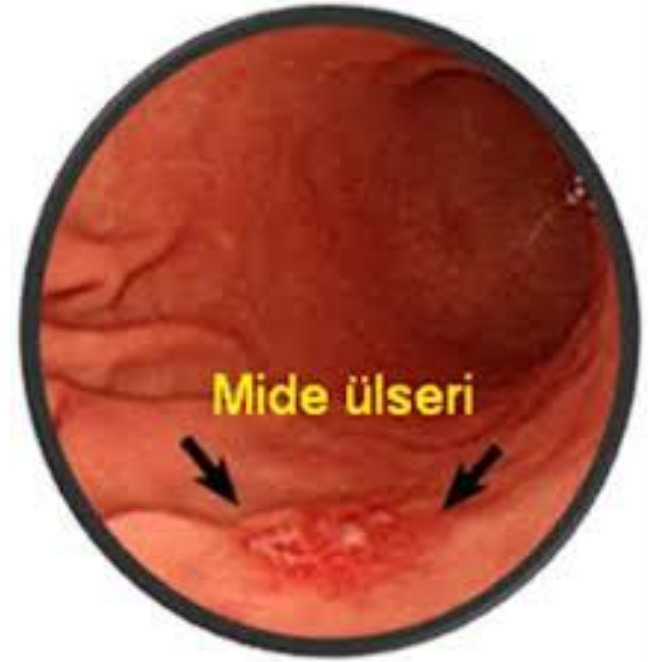
Mide Ülseri

- Mide mukozasının bir çok faktör tarafından önce yüzeysel bütünlüğünün bozulması ve ülserasyonlar (açık yaralar) oluşması; daha sonra yakın dokuların da etkilenmesidir.
- Defektin, mukozayı aşarak submukoza ve muskularis propia tabakasını da içerecek şekilde ilerlemesiyle peptik ülser oluşur.

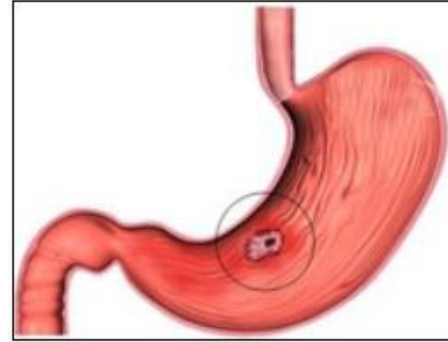
Ülserin Nedeni

- Mukozanın bütünlüğünün agresif-koruyucu-onarıcı faktörler arasındaki dengenin değişmesi ve bozulmasıdır.
- Çeşitli genetik, çevresel ve infeksiyöz ajanlar, mukozanın koruyucu-onarıcı mekanizmalarını bozmakta ve ülser oluşturmaktadır.
- NSAİİ (non-steroit antiinflamatuvar ilaçlar), diyet, alkol ve kortikosteroidler de etkili diğer faktörlerdir.

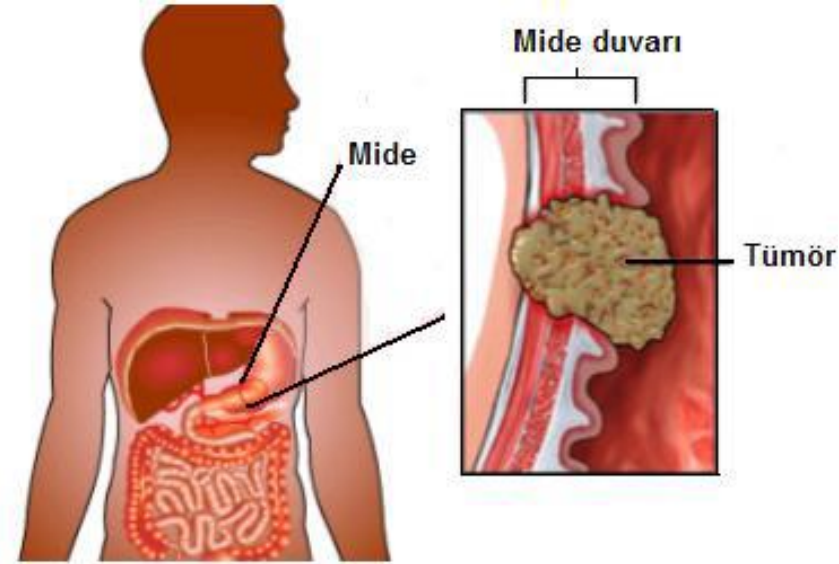
Belirtiler ve Bulgular

- Dispeptik yakınmalar, (iştasızlık, bulantı, kusma, yanma, şişkinlik, geğirme)
- Kanama
- Epigastrik ağrı
- Komplike durumlarda gaitada gizli kan
- Hematemez
- Perforasyon,
- Mide ülserinde ağrı, yemekten sonraki ilk 2 saat içinde olur

Mide Tümörleri

- Gastrik bölgede anormal şekilde gelişen malign ya da bening hücrelerdir
- Gizli ilerleyen, geç belirti veren türlerdir.
- Mide kanserleri, tüm dünyada başta gelen ölüm nedenlerindendir.
- Erkeklerde kadınlara oranla daha fazla(1/2 oranında) görülür.

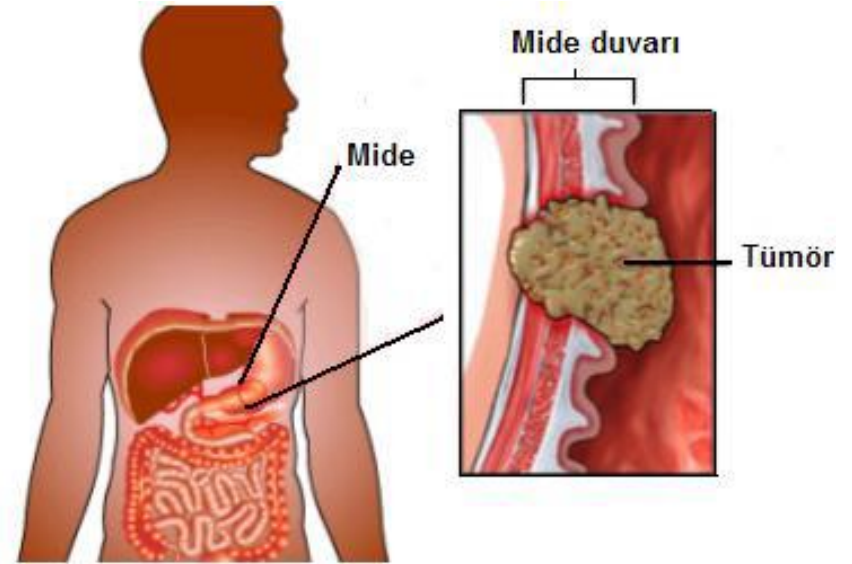
Belirtiler ve Bulgular

- Başlangıçta belirti vermeyebilir; belirtiler geç dönemde ortaya çıkar. Başlıca belirtileri;
- İştahsızlık ve buna bağlı gelişen kilo kaybı, (En sık görülen belirtidir.)
- Halsizlik
- Yorgunluk,
- Hazımsızlık
- Bulantı - kusma
- Kanama
- Disfaji
- Lenfadenopati (supraklavikular lenf bezlerinde büyüme)
- Ağrı,
- Batında kitle (karın muayenesinde kitle, elle palpe edilebilir)

Tedavi

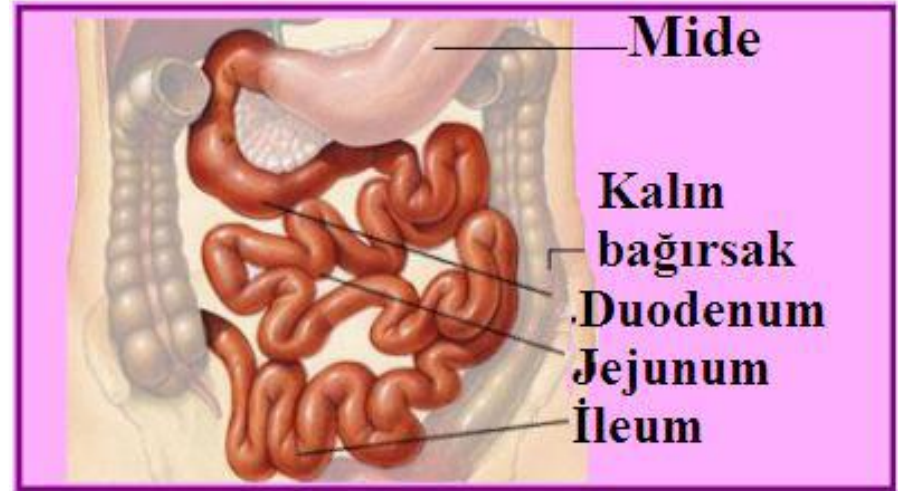
- Mortalite oranı çok yüksektir.
- Kanserin türüne ve yerine göre total veya suptotal gastrektomi ve lenfatik diseksiyon yapılır.
- Ayrıca kemoterapiye başvurulabilir.

İNCE VE KALIN BAĞIRSAK HASTALIKLARI

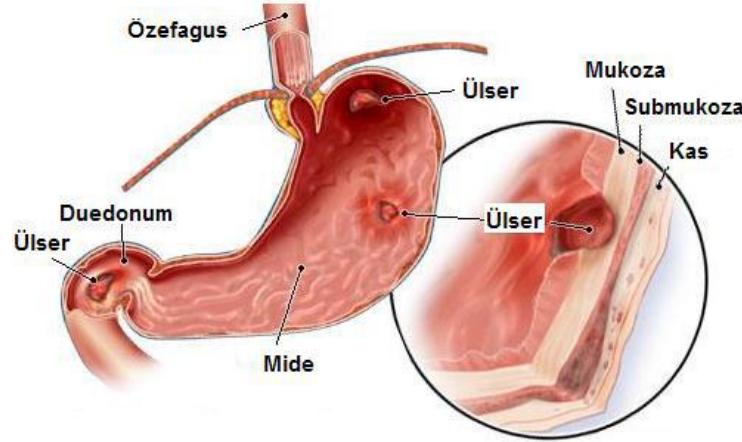
Duodenum Hastalıkları

Sıklıkla görülen duodenum hastalıkları; *duodenum ülserleri*, *duodenum obstrüksiyonları*, *(tıkanmalar)* *duodenum divertikülleri*, *duodenum kanserleridir*.

Duedonum Ülserleri

- Genellikle, pilordan 3 cm uzaklıkta bulunan bölümde yer alır

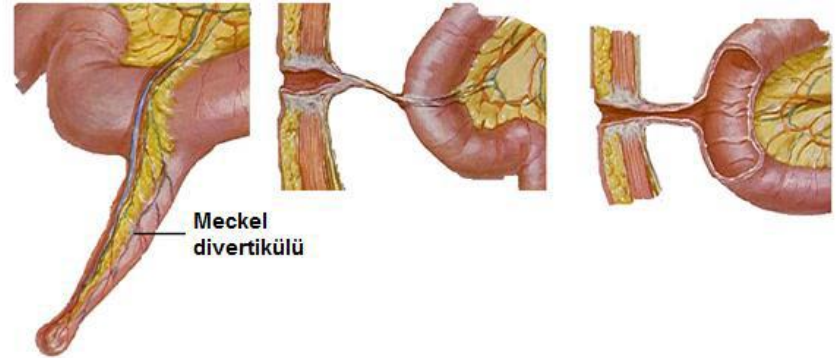
Belirtiler ve Bulgular

- Epigastrik bölgede ağrı (Açlık halinde ağrılar vardır.
- Açlık, ağrının artmasına da yol açar. Ağrılar, bel ve sırta kadar yayılabilir.)
- Ağrı yemekle ve antiasitlerle hafifler.
- *Ağrıların uzun süre olmaması ve gece ağrılarının olması, duodenum ülserinin tipik belirtisidir.*

İnce Bağırsak Divertikülü

- İnce bağırsak mukozasının herhangi bir yerinden kas dokusunu geçerek serozaya doğru cep şeklinde girintiler oluşturmaktadır.
- Bu cepsli oluşumların içi dolar, bazen çok yavaş boşalır, bazen hiç boşalmaz ve burada enfeksiyon gelişir.
- Divertiküllerin enfeksiyonuna divertikülit denir

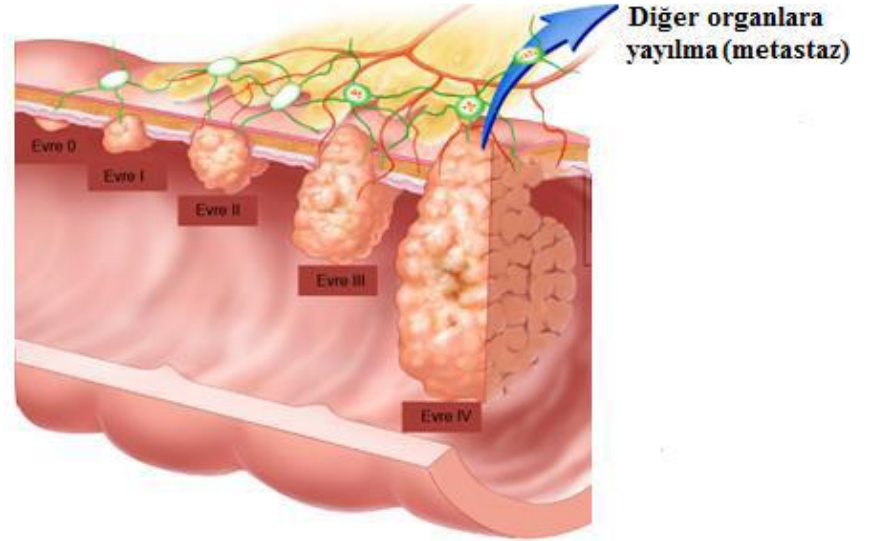
Belirtiler ve Bulgular

Divertiküller enfeksiyon gelişmesine neden olurlar. Bu durumda;

- İshal,
- Kramp şeklinde karın ağrısı,
- Kilo kaybı olur

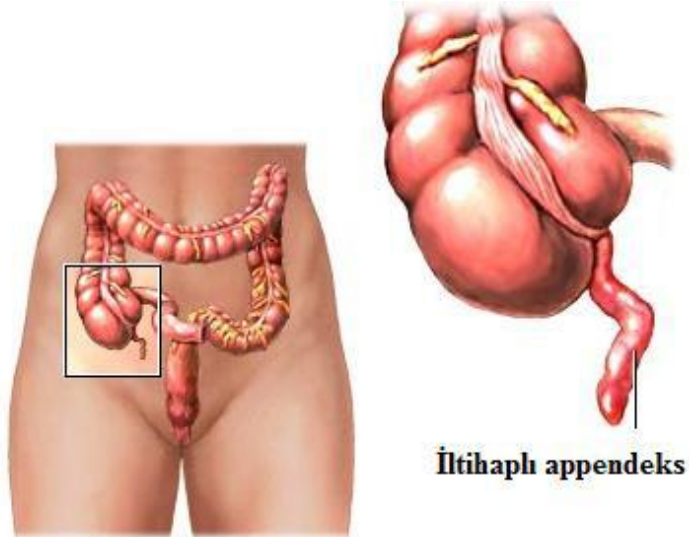
İnce Bağırsak Tümörleri

- Bening (iyi huylu) ve malign (kötü huylu) tümörlerdir.
- Bening tümörler, genellikle belirti vermemelerine rağmen ağrı, kanama ve obstrüksiyona yol açar.
- Malign tümörler ince bağırsaklarda az görülür.
- İyi ve kötü huylu tümörler genellikle 40-50 yaş arasında görülür ve erkeklerde kadınlara oranla daha yaygındır.

Apandisit

- Appendeksin iltihaplanmasına apandisit denir.

- Appendeksin çeşitli cisimlerle tıkanması (meyve çekirdeği, minik taşlar, yabancı cisimler vs.) ve bunun sonucunda burada bakterilerin üremesi, paraziter tıkanmalar, bakteriyel enfeksiyonlar, tümöral tıkanmalara bağlı olarak apandisit gelişebilir.

Belirtiler ve Bulgular

Hastalar genellikle akut bir tablo ile hastaneye başvururlar. Bu tabloda;

- Karın ağrısı (Ani başlar, önce yaygın , daha sonra göbek çevresinde ya da karının üst orta hattında yoğunlaşır. Daha sonra ağrı, yaygınlığını kaybederek karının sağ alt kısmında, sağ inguinal bölgede yoğunlaşır. Ağrı, yürüme ve hareket ile artar; dinlenme ve sağ bacağın bükülmesiyle azalır.)
- Bulantı ve kusma (Ağrıdan sonra başlar.)
- Dil paslıdır, hastada gıdalara karşı isteksizlik vardır.
- Hafif ateş vardır (Ateş, rektal ve aksiller farklılık gösterir.)

Tedavi: Apandisit tanısı konulduktan sonra tedavi cerrahi olarak yapılır

Hemoroid

- Anorektal bölgede bulunan venlerin genişlemesi ile ortaya çıkan bir durumdur.
- Hemoroidler internal (iç) ve eksternal (dış) olarak meydana gelmektedir.
- Hemoroidal doku oluşumunda yabancı ya da sonradan gelişen bir oluşum yoktur.
- Meydana gelen oluşum rektumun anal kanalın normal anatomik bir parçasıdır.

- Yapılan araştırmalara göre yetişkinlerin % 50'sinde hemoroid tespit edilmiştir.
- Hareketsiz bir yařam, sürekli oturarak çalıřmak,
- Bağırsak alışkanlığında değişiklikler (kabızlık, ishal ve ıkınma),
- şişmanlık, gebelik, alkol kullanmak, yeterince lifli gıda tüketmemek ve bağırsak bölgesinde oluşan tümörler hemoroid oluşumunda etkilidir.

İnternal hemoroid

Eksternal hemoroid

Prolobe hemoroid